

Izhaja vsak dan s jutraj razven
v ponedeljkih in dnevih po praz-
nikih. — Posamezna številka
Din 1.—, na 16 straneh Din 2.—,
mesečna naročnina Din 20.—, za
tujino Din 30.—, Uredništvo v
Ljubljani, Gregorčičeva ulica 23.
Telefon uredništva 30-70, 30-69 in
30-71

Jugoslovan

Rekopisov ne vračamo,
— Oglas po tarifi in dogovoru.

Uprava

v Ljubljani, Gradišče 4, tel. 30-68,
Podružnica v Mariboru, Aleksan-
drova cesta št. 24, telefon 29-60,
V Celju: Slomškov trg 4.
Pošt. šek. rač.: Ljubljana 15.621.

Št. 171

Ljubljana, sobota, dne 20. decembra 1930

Leto I.

Mussolini o „stabilizaciji ital. gospodarstva“

Italijanski ministrski predsednik priznal skrajno resni položaj italijanskega gospodarstva - Rešitev vidi v odporni sili ljudstva in nacionalizaciji zasebnih interesov

Rim, 19. decembra. V Včeraj popoldne je bila na dnevnem redu seje italijanskega senata razprava o zakonskem načrtu glede znižanja plač državnim nameščencem. To priložnost je izrazil ministrski predsednik Mussolini in nastopil z govorom o sedanjem gospodarskem položaju v Italiji in o stabilizaciji italijanskega gospodarstva. Njegov govor je trajal dve uri.

Devetsto milijonov deficita.

Leta 1929. je dejal Mussolini, so vsi znaki kazali, da je položaj italijanskega gospodarstva zadovoljiv. Jeseni istega leta pa je zadela ves svet ameriška gospodarska kriza, ki je kmalu pokazala svoje posledice predvsem v Evropi. Iste posledice so poleg drugih držav zadele tudi Italijo. Ze lanska bilanca državnih dohodkov in izdatkov je kazala le malenkosten suficit in, mesto da bi se režim, ko je dosegel ta suficit, oddahnil, se je moral s tem večjo vnojo poprijeti dela. Toda deficit je naraščal in danes beleži državno gospodarstvo 900.000.000 Lir primanjkljaja. V poslednjem času je skušal režim seči po vseh sredstvih, da bi preprečil propadanje italijanskega gospodarstva. Pred vsem je izdatno podprl z direktnimi in indirektnimi prispevki, z združitvami posrednih bank in drugimi operacijami italijanskega bančnega gospodarstva. Poskrbel je za izredne javne naprave, da je tako dal 424.000 delavcem dela. Toda rezultati, ki bi privedli italijansko gospodarstvo do zboljšanja, se niso pokazali.

Nato je italijanski ministrski predsednik podrobno obrazložil položaj v Italiji. Po-

ročal je o italijanskih državnih dohodkih, o petih milijardah davkov, o treh milijardah posrednih davkov, o 5 milijardah carinskih dohodkov, o 3 milijardah monopol-skih dohodkov, o 500 milijonih dohodkov loterije in o drugih dohodkih, ki jih je bilo skupno skoraj 20 milijard v letu 1929/30, med tem, ko jih je bilo v letu 1913/14, 2 milijardi in 265 milijonov, tako da je razmerje sedanjih in predvojnih dohodkov kakor 10 proti 1.

Nato je poročal o številu državnih nameščencev. Vseh državnih nameščencev je sedaj 527.769. Ti nameščenci stanejo državo skupno 9.122.078.123 lir. Dalje je poročal, koliko so bile pred mesecem dni znižane plače posrednim skupinam in kategorijam državnih nameščencev. Razmerje njihovih plač po sedanjem znižanju napram njihovim plačam pred vojno se suče med 3:62 in 5:26 proti 1.

Državnih bremen ni mogoče zmanjšati.

Dolžnost režima je, je nadaljeval Mussolini, da se ne dotakne državnih vrednostnih papirjev, ker če bi odlagali plačevanje njihovih obresti in amortizacijo, bi s tem le vzbudili nezaupanje onih državljanov, ki so zaupali svoj denar državi.

Tudi izdatkov za vojsko ni mogoče znižati, dokler vse države ne izvedejo razorožitve. Bil bi smrten udarec za Italijo, če bi država danes štedila pri svojih izdatkih za vojsko.

Prav tako se ne smejo zvišati carine, ker carine so zdravila, ki se ne smejo porabliti ne v premanjnih, pa tudi ne v preveliki meri.

Lire niso revalutirali.

V nadaljnjem poglavju svojega govora je Mussolini priznal, da lira ni bila revalutirana. Izvedli so stabilizacijo lire, pri tem pa se je pojavila v vsem gospodarstvu velika inflacija. S stabilizacijo lire se ni dalo rešiti italijansko gospodarstvo. Seči je bilo treba po drugih sredstvih. V borbo je bilo treba poslati novih sil: industrijske, poljedelske in druge delavce in uradnike, hišne posestnike in trgovce. Sledilo je znižanje plač za vse kategorije delavcev in uradnikov. Dosegli so, da bo imelo odslej italijansko poljedelstvo eno milijardo in 200 milijonov manj izdatkov kot doslej. Prav tako bodo olajšana bremena industrije za 800 milijonov, države za 720 milijonov, vseh drugih podjetij za 300 milijonov. — Bremena nacije se bodo na ta način zmanjšala za 3 milijarde izdatkov.

Kot so se znižale plače, tako so se v resnici znižale tudi cene življenjskih potrebščin. In da bodo življenjske potrebščine ostale pri svojih dosedanjih cenah, bo vlada skrbela s konkurenčnimi ustanovami, kot so to zadrage, z znižanjem izdatkov italijanskih trgovcev, tako za nameščence kot za prevoz blaga, kot za najemnine trgovskih prostorov, s tem, da se znižajo plače za nočno delo in da se znižajo cene blaga na veliko.

Vse to namerava režim izvesti, zanašajoč se na disciplino in življensko silo italijanskega ljudstva, da bo na ta način država po stabilizaciji lire dosegla tudi stabilizacijo gospodarstva.

Kriza v Italiji in drugod.

Nato se je Mussolini spet povrnil k primerjanju italijanskih pojavov z inozemskimi. Glede izvoza je ugotovil, da je italijanski izvoz padel za 18-7% in da je Italija v pogledu nazadovanja svojega izvoza na tretjem mestu med svetovnimi državami. Na petem mestu je glede brezposelnih delavcev, ki jih je v Italiji sedaj 533.000. Ministrski predsednik je dejal, da bo to število do februarja meseca najbrže naraslo še za 100.000 ljudi. Nadalje je ugotovil, da beležijo vse velike države silen deficit, tako Anglija, naravnost 4 milijarde italijanskih lir. Primerjal je tudi krizo pomorske plovbe, pojav dumpinga, visoke carine, zbiranje zlata v Parizu in New Yorku. Vse to je označil kot glavne vzroke današnje svetovne gospodarske krize.

Da si bo Italija mogla opomoči, je končno izjavil Mussolini, se je treba zanašati zgolj na odpornost italijanskega ljudstva, na nacionalizacijo italijanskih privatnih interesov in inicijativo v okviru fašistovskih korporacijskih organizacij in na neizčrpne življenske energije v fašistovskem duhu prenovljene Italije. Italija je znala premagati silne krize, kot so bile to v letih 1894—1900, 1917, 1919/20. Tem prej bo znala premagati tudi to krizo, ker je našla novih elementarnih sil v fašistovski revoluciji.

Senat je nato sprejel zakonski načrt o znižanju plač državnim nameščencem s 180 glasovi, 8 glasov ni bilo oddanih. Sejo je nato predsednik Federzoni zaključil ob 18:45. uri.

Preorijentacija parlamentarnih sil v Franciji

Tardieujeva večina se je zrušila tudi v poslanski zbornici - »Stroj je stekel na nov tir« pravi Herriot - Zasedanje parlamenta odgodeno

Pariz, 19. decembra. k. Steegova vlada je dobila v poslanski zbornici zaupnico. Zanj je glasovala vsa leвица od radikalnih socialistov pa do Franklina-Bouillona. Desnica je glasovala proti zaupnici. Po ponovnem pregledu glasov so pa ugotovili, da je okrog 30 do 40 pripadnikov centra glasovalo za vlado. Leвица je pozdravila svojo zmago z navdušenim ploskanjem. Tardieu je pozneje na hodnikih zbornice izjavil, da se je zrušila sedaj njegova večina tudi v poslanski zbornici in ne le v senatu.

V zmislu teh izjav so pisali tudi današnji listi. Pribili so, da se je parlament zaenkrat izrazil za Steega proti Tardieuju, da pa se bo borba med njima nadaljevala. »Echo de Paris« pravi, da Steeg ne bo mogel vzdržati borbe, ker ga podpirajo socia-

listi, na katere se ne bo mogel stalno zanašati. »Petit Parisien« piše, da je vladnemu kartelu levice uspelo premagati Tardieujevo desničarsko večino in si priboriti toliko glasov, kolikor mu je ravno potrebn. Steegova zmaga je pokazala, da se je večina poslancev začela orientirati napram centru in levice, prav tako kot je ravnal Steeg sam, ko je sestavljal vlado. Listi nočijo beležiti realni preokret v številnem razmerju sil francoskih parlamentarnih struj. Herriot je izjavil: »Stroj je stekel na drugi tir.«

Steegova vlada je v ostalem zmagala le s sedem glasovi večine in pripominjajo listi, da tako majhne večine ni imela še nobena francoska vlada. Le leta 1898. je beležil kabinet Waldeck-Rousseau večino 11 glasov, toda zanimivo, da je baš ta ka-

binet vladal tri leta.

Pariz, 19. decembra. Francoski listi splošno naglašajo zadovoljstvo nad uspehom, ki ga je včeraj imelo v francoski zbornici Steegovo ministrstvo, kar omogoča, da se politični položaj pomiri in da se za enkrat odkloni nevarnost razpusta zbornice.

List »Le Matin« posebno poudarja, da je zbornica z velikim odobravanjem sprejela na znanje Steegova pojasnila v zadevi nevarne demisije treh ministrov.

»Petit Journal« poudarja, da si bo Steeg pridobil simpatije centra ter levice, ker v sedanjih političnih razmerah vsak razume potrebo političnega pomirjenja.

Pariz, 19. decembra. k. Ministrski predsednik Steeg je v zbornici prečital dekret o zaključitvi njenega zasedanja.

Zopet normalen položaj na Španskem

Zakaj je republikanska vstaja propadla — število mrtvih — Zaprti republikanci izjavljajo, da se je borba še le pričela

Madrid, 19. decembra. d. Vesti iz province pravijo, da je položaj v splošnem zopet normalen. Le posamezni dogodki so se snoči in danes odigrali na več krajih, posebno v provinci Alicante. Stavka poje-ma, posebno v mestih La Coruna, Santander, San Sabastiano in drugod.

Madrid, 19. decembra. d. Položaj v Španiji je zopet normalen. Zunanji minister vojvoda Alba je izjavil dopisniku »Matina«: Republikansko gibanje v Španiji se je ponesrečilo zato, ker mu je manjkalo pravega duha. Pametni elementi med republikanci, kakor tudi socialistične strokovne organizacije so se držale stran od gibanja. Tudi notranji minister Matos je izjavil, da se je splošna stavka ponesrečila, za kar se je zahvaliti treznosti strokovnih organizacij.

London, 19. decembra. d. Madridski dopisnik »Daily Herald« je v ječi govoril z voditeljem prevratnega gibanja in poročal: »Zaprti ne smatrajo, da je bitka izgubljena. Liberalni voditelji Miguel Maura je za-

gotavljal, da so republikanci odločeni boji ko kdaj vztrajati pri delu za doseg svojega cilja. Drug republikanski voditelj Zamora, ki naj bi postal republikanski ministrski predsednik, je pripovedoval angleškimi novinarjem, da so se boji proti monarhiji še le pričeli.

Madrid, 19. decembra. d. Policija je objavila seznam mrtvih in ranjenih. V Jaci je bilo 14 mrtvih žrtev, v San Sebastianu in v Santandru je bilo 23 mrtvih in 194 ranjenih, v Alicanteju je bilo 12 oseb ubitih, 80 pa ranjenih. V Eldi, kjer so stopili v akcijo tujski legionarji, ko vlaki zaradi razdrtih tirnic niso mogli voziti, so vojaki s strojnimi streljali kar tja v en dan po cestah in v hiše. Natančno število mrtvih in ranjenih še ni znano.

Vremenska napoved

Dunaj, 19. decembra. d. Večerna vremenska napoved meteorološkega zavoda za jutri: Nobene bistvene izpremembe v sedanjem zimskem vremenu visokega tlaka. V nižavah mraz, v gorah preokret temperature.

Predlog dr. Marinkovića pred svetom Društva narodov

Zeneva, 19. decembra. l. Prihodnje zasedanje sveta Društva narodov bo v januarju prihodnjega leta. Svetu Društva narodov bo tedaj predsedoval nemški zunanji minister dr. Curtius. Glavni predmet razprav tega zasedanja bo predlog ministra dr. Marinkovića, ki ga je stavil na zadnje zasedanju in ki se glasi, da se odredbe o postopku s tožbami manjšin morajo spremeniti v toliko, da v razsodiščnem kolegiju ne bodo zastopane ne direktno ne indirektno prizadete države, in da je treba to vpeljati tudi v odboru, ki sklepa o dopustljivosti in nedopustljivosti manjšinskih tožb. Razen tega bo svet Društva narodov obravnaval vprašanje o Gornji Šleziji.

Odkrite zaloge orožja v Nemčiji

Berlin, 19. decembra. d. Iz Pirmasensa poročajo o nadaljnjih velikih najdbah orožja, ki je bilo baje v posesti komunistov. Iz ribnika pri Winzelnu so potegnili včeraj 81 granat. Razea tega so našli vojaške karabinke in pištole, ki so bile šele pred 14 dnevi skrite v ribnik. Iskanje se nadaljuje. Računajo z nadaljnimi najdbami, ker je sredina ribnika skoro 1 meter globoko pokrita z blatom in še niso mogli priti do tal.

Angleški prestolonaslednik obolel

London, 19. decembra. AA. Kakor poročajo, je waleški princ prespal noč zelo dobro in se je njegovo zdravstveno stanje zelo izboljšalo.

Nemški narodni socialisti — sleparski egoisti

Berlin, 19. decembra. AA. V sportni palači je imel bivši častnik nemške križarke »Emden«, v. Mücke zanimivo predavanje o nemški narodnosocialističnem gibanju. Predavatelj je med drugim ostro napadel narodno-socialistično stranko ter izjavil, da je izstopil iz te stranke, ker izrablja ona socializem le v sleparske in egoistične namene gotovih gospodarskih krogov.

Pred novo amnestijo na Bolgarskem

Sofija, 19. decembra. n. V Sofiji politični krogi že mnogo govorijo o novi politični amnestiji, ki jo pripravljajo v Bolgariji. Ta amnestija bo zadela vse politične krivce, posebno emigrante v Jugoslaviji, kot gg. Atanasova in Stojanova. Do konca zasedanja sobranja bo treba izglasovati novi zakon o amnestiji. Tako vsaj trdijo politični krogi.

Zmaga lordov v sporu z MacDonaldovo vlado

London, 19. decembra. AA. Angleška vlada je sklenila sprejeti izpreminjevalni predlog lordske zbornice, s katerim se podaljša veljavnost zaščitnega zakona za barvila do 15. jan. 1932.

London, 19. decembra. AA. Ker lordska zbornica vztraja na izpreminjevalnem predlogu in vprašanju podaljšanja zakona glede barvil, je trgovski minister Graham izjavil na snočnji seji spodnje zbornice, da je vlada pod protektom sprejela izpreminjevalni predlog lordske zbornice. Tako ostane ta zakon, ki zapade meseca januarja, v veljavi še za 1 leto.

Teroristična organizacija v Galacu

Bukarešta, 19. decembra. n. Generalna direkcija državne policije je izdala uradno poročilo o aretaciji članov teroristične organizacije v Costanci in Galacu. Na čelu te organizacije so bili Negu, Salopa in Nehedicki, ki so se v Kijevu pripravili na terorizem, postavili municijsko skladišče v kopalnici Nemaji v bližini Constance ter pripravili načrte za atentate proti ministrskemu predsedniku, zbornici, senatu, glavni pošti, policijski direkciji in drugim javnim ustanovam, obenem pa proti ekspresnim in brzim vlakom na romunskih železniških progah.

Tvoje dobro, moje dobro

Pravi Jugoslovani so pristaši jugoslovanske misli zaradi nje same, ne pa zaradi osebnih ali celo sebičnih namenov. Je to prav za prav samo po sebi jasno in teoretično tudi vsi priznavajo, da ni iz sebičnosti porojeno jugoslovanstvo dosti vredno. Toda v praksi marsikdo to teorijo pobija in zato je treba tudi o tem spregovoriti nekaj jasnih in odkritih besed.

Tako je še iz strankarskih časov preostalo mišljenje, da je sprejemljivo samo ono jugoslovanstvo, ki direktno odgovarja željam in potrebam gotovih grup. Ljudje tega mišljenja pravijo: Mi smo za jugoslovanstvo, odločno smo za, a jugoslovanstvo nam mora izpolniti to, kar hočemo. Če nam pa jugoslovanstvo ne izpolni vseh naših želj, potem pa tudi mi ne maramo za tako jugoslovanstvo. Te želje posameznih skupin pa so dostikrat takšne, da nasprotujejo splošnim interesom in da bi mogle naravnost škodovati drugim Jugoslovonom, v sled česar se jih tudi ne sme izpolniti. Toda ti ozir na celoto za ljudi pogojnega jugoslovanstva ne veljajo, ker oni priznavajo le tako jugoslovanstvo, ki se čisto identifikira z njihovimi interesi. Jasno je, da ti pogojni pristaši jugoslovanske misli sploh niso nobeni pristaši, ker v prvi nevarnosti bodo zapustili vrste jugoslovanstva. Pravi pristaši jugoslovanske misli pa se izkažejo le v sili.

Osnovna namera jugoslovanske misli je, da osvoji prav vse Jugoslovane brez razlike. Pravi Jugoslovani bo zato vsak dan štel, katere nove pristaše je dobila jugoslovanska misel in vsakega novega pristaša bo pozdravil iskreno in z veseljem, kot pravega brata. Še posebej pa bo pozdravil onega, ki je bil nekoč nasproten jugoslovanski misli, ker je z njim jugoslovanska misel ne samo pridobila pristaša, temveč tudi izgubila nasprotnika.

Pri nas pa se včasih dogaja, da so nekateri res navdušeni Jugoslovani, da pa nočejo, da bi bili vsi. Vse kaže, kakor da bi bili veseli, če niso še vsi v taboru jugoslovanske misli, da morejo govoriti: glejte, mi smo pristaši, oni pa še niso. Skoraj izgleda, ko da bi ti ljudje hoteli imeti dobiček od tega, ker se še niso vsi jasno in odločno izjavili za jugoslovansko misel. Tudi s takšnimi pristaši ni jugoslovanski misli dosti pomagano, ker če bi šlo po njihovi želji, bi jugoslovanska misel zajela le njih, ne pa vsega naroda. To pa je popolno nasprotje tega, kar jugoslovanska misel hoče in mora hoteli, ker le v tem, da smo vsi Jugoslovani združeni v eni volji in enem čustvovanju, je rešitev Jugoslavije in nas vseh.

Načelo mors tua, vita mea ne velja za jugoslovansko misel, ki noče smrti nikogar, temveč življenja vseh. Vsakomur pomagati, biti vsakemu Jugoslovanu v korist, to je namen jugoslovanske misli in zato je njeno načelo: tvoje dobro je tudi moje dobro. Hočemo, da gre vsled jugoslovanske misli vsakemu Jugoslovanu dobro, ker je na ta način močnejša celotna Jugoslavija, od močne Jugoslavije pa imamo koristi vsi. Zato je tvoje dobro moje dobro.

Samo na tej podlagi je tudi mogoče izgraditi jugoslovansko misel, zato pa mora ona biti kompromis vseh interesov, ne pa le dela interesov. Seveda pa mora biti ta kompromis takšen, da celoto krepí in zato mora vsak posameznik in prav tako tudi vsaka skupina nekaj žrtvovati, da je celota tem močnejša. Jugoslovanska misel pa tudi spoštuje posebne interese vsakogar, toda nikdar, če bi to škodovalo celoti, to je državi in narodu. Nič ne bo težko posamezniku žrtvovati za blagor celote, katere svoj nebitvene posebnosti, če se zaveda, da je dobro celote tudi njegovo dobro. Če pa živi v nazoru, da more pridobiti le tedaj, če ima drugi škodo, pa ne bo hotel žrtvovati niti drobtinice, ker v srcu sploh ni pravi Jugoslovani, temveč le sebičnež.

Prav tako je tudi težko razumljivo, kako morejo nekateri navdušeni Jugoslovani tratiti svoje sile še danes za medsebojen boj. Kdor izpoveduje pravo jugoslovansko načelo: tvoje dobro je moje dobro, ta ne bo poznal ne intrigiranja, ne spletkarenja, ta bo samo druge krepil, ker ni drugače napredka vseh Jugoslovancev.

Jugoslovanstvo izvira iz idealizma in altruizma, najjasnejše pa izraža jugoslovanski altruizem: geslo: tvoje dobro, moje dobro. Zato treba, da postane to geslo last vseh in da se tudi vsi Jugoslovani po njem ravna in da je za vselej konec onih nepotrebnih intrig, ki so že tolikrat zavrele razvoj jugoslovanske misli.

Pomemben angleški glas o Nj. Vel. našem kralju

Aleksander je postal narodni kralj in je dal dokaz, da more z uspehom delati za svoj narod

London, 19. decembra. AA. Današnji »Near East« prinaša članek o kralju Aleksandru. V tem članku pravi, da vodi Nj. Vel. kralj Aleksander dve leti državo v brigi za izgraditev narodnega edinstva in da je dal dokaz, da more z uspehom delati za svoj narod. Prevzel je težko nalogo, da vodi narod in da politike nauči spoštovanja prave ustavnosti. Ne more se še preceniti, do kakšne mere se je ta kraljev poskus posrečil že v teh dveh letih. To je v ostalem precej odvisno od dobre volje naroda, čeprav se je narod pokazal prilično discipliniran.

Nejasen političen položaj na Romunskem

Liberalci prerokujejo bližnji padec vlade -- »Detronizacija dinastije Bratianu«

Bukarešta, 19. decembra. n. Liberalna stranka je imela v Constanzi svoje zborovanje, na katerem je voditelj Vintila Bratianu napovedal bližnji padec sedanje vlade. Tudi Duca je imel zelo optimističen govor o končni zmagi liberalcev.

Istočasno pa je imela vladna stranka svoje zborovanje v Galacu. Poljedelski ministar Madgearu je poročal o uspehih vladne politike ter naštel tri glavne rezultate:

Fašizem proti Evropi -- armada proti milici

Vzroki aretacije dveh italijanskih generalov -- Značilna spomenica italijanskemu kralju -- Protievropska manifestacija v Trevisu

Pariz, 19. decembra. Tukajšnji listi objavljajo zanimive podrobnosti o pravkaršnji aretaciji dveh znanih italijanskih generalov, generala Cavaglia in generala Giordinija. Iz teh podrobnosti je razvidno, da je njuna aretacija v zvezi z že davno znanim, seveda pa nikdar prizanim antagonizmom, ki vlada med oficirji redne italijanske armade na eni in oficirji fašistovske milice na drugi strani. Nasprotovanje proti milici je posebno živo v krogih višjih armadnih oficirjev, kateri le težko gledajo, da poleg redne armade uživa iste pravice še izredna formacija fašistovske milice. Oficirji te poslednje so, kot znano, izenačeni v časteh in v drugih pogledih z oficirji redne armade, dasi sta obe karijeri tako po pripravi, ki se zahteva za eno in drugo, kakor tudi po vojaških tradicijah in ciljih povsem različni.

Aretacija obeh imenovanih generalov je seveda povzročila pravo senzacijo tako v Italiji kakor v inozemstvu, dasi niso italijanski listi smeli o njej ničesar pisati. Vzroki aretacije so se držali poleg tega strogo tajno. Sedaj pa se doznavajo, da je odredil aretacijo obeh generalov Mussolini sam, in sicer vsled neke njune spomenice, ki sta jo bila poslala direktno italijanskemu kralju.

V tej spomenici sta opozarjala kralja na dejstvo, da so oficirji fašistovske milice favorizirani in da uživajo večje pravice nego armadni oficirji, dasi se miličniki ne morejo primerjati z armadnimi oficirji ne po svoji moralni kakovosti ne po svojem tehničnem znanju.

Podrobnosti o novi umazani aferi na Madjarskem

Krivci so podpirali podjetja, ki so jih sami vodili -- Velike vsote budimpeštanskemu županu

Budimpešta, 19. decembra. n. Kot že javljeno, so nedavno odkrili v ministrstvu za socialno politiko veliko afero. Več uradnikov ministrstva, ki so bili po svojem položaju kontrolni organi, je porazdelilo več milijonov pengőjev za razne dobave pri onih podjetjih, pri katerih so bili sami vodilni člani. Razen tega so plačevali budimpeštanskemu županu vsak mesec velike vsote, o katerih že leto dni niso vodili računa. Nadalje so najeli večje vsote privatnih posojil iz invalidskega fonda ter zakrivali druge takšne korupcije. Vso to zadelo je odkril včeraj popoldne na seji parlamenta socialistični poslanec Farkas. Zadrževal je strogo preiskavo, kar sta ministrski predsednik in finančni minister tudi obljubila. Minister za socialno politiko dr. Ernst, ki je šele pred mesecem dni po smrti dr. Josipa Wase prevzel ta resor, je podal ostavko, ki je pa Bethlen ni sprejel. V senatu so zahtevali ukinitve ministrstva za socialno politiko.

Budimpešti, 19. decembra. d. V poslanski zbornici je govoril danes ministrski predsednik grof Bethlen ter odgovarjal na zadnji govor poslanca Fabiana. Grof Bethlen je izjavil, da je Fabian po krivici dal svojemu govoru obliko nekega odkritja, ker je v ministrstvu za narodno blagostanje že po nalogu vlade v teku preiskava, ki naj ugotovi, če so se res dogajale zlorabe ali ne. Preiskavo bosta vodila državni tajnik finančnega ministrstva Varga in predsednik najvišjega državnega računskega dvora. Bethlen je označil Fabianove navedbe za pretirane. Fabianov govor je bil volilna spletko, ki naj bi vplivala na razpoloženje prebivalstva glavnega mesta spričo jutrišnjih občinskih volitev v Budimpešti. Poslanec Fabian je sporočilo ministrskega predsednika, da se je uvedla preiskava po dveh visokih in brezpogojno časti vrednih uradnikih, vzel na znanje; zavaroval pa se je proti trditvi, da bi bila njegova akcija volilna spletko.

Sploh bi bilo krivo meriti tamošnje prilike z angleškim merilom, ker je britski narod od nekdaj navajen samostojnosti in zaupanja vase in lastne osebnosti. Jugoslovanski narod pa je vaju vodstva in to so tamošnji politiki obilno izkoristili za svojo korist. Drugače se da iz tega zgraditi prvi temelj zvestobe kralju in narodnemu edinstvu. Tako je kralj Aleksander postal narodni vladar in je pristopen svojemu narodu, o čemer najbolje pričajo velike skupščine in delegacije, ki simbolizirajo narodno edinstvo.

Detronizacija dinastije Bratianu, stabilizacija leja in uravnoteženje državnega proračuna.

Veliko senzacijo je povzročil nastop liberalnega poslanca Oleanu. ki je bil včasih predsednik poslanske zbornice. Oleanu je poslal Bratianu pismo, v katerem mu je sporočil, da zapuša liberalno stranko zaradi izključitve ministra Argetoianea.

Ta spomenica je bila poslana Mussoliniju, kateri je odredil takojšnjo aretacijo obeh generalov.

Rim, 19. decembra. Na zavodu fašistovske kulture v Trevisu je imel te dni direktor fašistovske publikacije »Antieuropa«, Asvero Gravelli, predavanje o predmetu »Zakaj smo antievropci?« Predavanju so prisostvovali tudi zastopniki vseh krajevnih oblasti, ki so spremljali predavateljeva izvajanja z burnim ploskanjem.

Revija »La Scuola Media Fascista« objavlja sedaj vsebino Gravellijevega predavanja s temi le besedami: »Predavatelj je najprej definiral Evropo ter orisal razne ideologije, ki so se borile za premoč na našem kontinentu. Nato je govoril o sodobnih vprašanjih evropskega življenja ter opisal izvor in razne oblike panevropske misli, koncepcijo Brianda in drugih evropskih politikov, v njenem razmerju do fašizma. Nato je orisal razna gibanja fašistovske narave po posameznih evropskih državah. Predavatelj je dalje polemiziral z raznimi francoskimi in drugimi pisatelji, pri čemer se je posebno ostro zaganjal proti najnovejšemu Herriotovu in Keyserlingovemu delu z namenom, da bi dokazal sodobnost Mussolinija, ki je prvi vstal proti panevropski dvoumnosti ter postavil prave temelje za vstajenje Evrope. Nato je Gravelli orisal fašistovske lastnosti in odlike pisateljev antievropske skupine, ki so na zanimiv način vsilili inozemstvu doktrine fašistovske revolucije.«

Nov poraz ekstremistov v pruskem deželnem zboru

Berlin, 19. decembra. d. Danes se je v pruskem deželnem zboru vršilo glasovanje o predlogu za nezaupnico proti ministrskemu predsedniku dr. Braunu in notranjemu ministru Severingu. Predlog je bil z 224 glasovi proti 182 odklonjen. Ta izid so na skrajni desnici in na skrajni levi sprejeli s kliči: »Fej!«, ki pa jih je viharno pritrdjevanje vladnih strank preglasilo.

Požar na romunskem vlačicu pri Pančevu

Pančevo, 19. decembra. l. Požar na romunskem vlačicu št. 58 traja dalje. Odrejene so najstrožje mere, da se požar pogasi. Gasilci gase požar že od večeraj z največjim naporom in nevarnostjo, a se jim do nocoj še ni posrečilo obvladati divji element. Tudi policija je ukrenila vse varnostne odredbe. Policija sama je poslala večji oddelek, da pomaga gasiti. Težko poškodovani mornar Federer se nahaja v agoniji in ne more ničesar izjaviti, kako je nastala nesreča. Sestavljena je tudi posebna preiskovalna komisija, ki ima nalogo, da natančno dožene vzrok požara in ugotovi celotno škodo, ki sega v milijone.

Pančevo, 19. decembra. l. Požar na romunskem vlačicu, ki je nastal včeraj zjutraj, je bil nocoj pogasjen. Škoda, ki jo je napravil požar, še ni precejšnja.

Parnik »Kraljica Marija«

Beograd, 19. decembra. AA. Veliki jugoslovanski parnik »Kraljica Marija«, ki ga je nedavno kupil »Jugoslovanski Lloyd«, je odplul iz Rotterdamu. V naše vode prispe okoli katoliškega božiča. Predvideno je, da bo v Splitu 26. t. m. Pri tej priliki ne bo v Splitu nikakega uradnega sprejema, ker parnik še ni popolnoma gotov in ne bi bilo mogoče sprejemati gostov. »Jugoslovanski Lloyd« je namenoma pustil dela na ladji nedovršena in sicer so nedokoučana tista dela, ki jih lahko dovrše domači mojstri v Splitu. V to svrhu bo parnik razen posadke zasedlo, čim prispe v luko, takoj kakih sto delavcev, ki ga bodo začeli čistiti in lepšati.

»Jadranska straža« na Sušaku namerala prirediti na parniku svečano zabavo s plesom, ko pride parnik v sušaško luko. Prav tako pripravlja tudi centralni odbor »Jadranske straže« skupno potovanje svojih članov ob dalmatinski in grški obali.

Patrijarh Varnava o ustavi pravoslavne cerkve

Beograd, 19. decembra. l. Njegova Svetost patrijarh Varnava je dal nekemu novinarju pomembne izjave o pomenu ustave srbske pravoslavne cerkve. Patrijarh Varnava je dejal: Pravoslavna cerkev bo dobila v najkrajšem času svojo ustavo. S to ustavo bo zelo izboljšal položaj našega svečenstva. Svečeniki bodo imeli odsele svoje fiksne plače in ne bodo, kakor je bilo dosedaj, živeli na račun svojih župljanov za vršitev nekaterih verskih obredov. Na osnovi ustave se bodo izdali disciplinski pravilniki za višje in nižje svečeništvo. Pravila se bodo izdelala v duhu obstoječih kanonskih pravil cerkve. Svečenstvo se bo moralo striktno ravnati po teh predpisih in pravilih. Delamo na to, da ustavimo dober položaj za naše duhovnike, zato pa hočemo da bodo tudi svečeniki takšni, kakor to zahtevajo kanonski predpisi. Svečeniki morajo živeti, toda ni s tem rečeno, da morajo živeti povsem drugače, kakor živijo njihovi župljani, ki mestoma nimajo niti strehe nad glavo. Zatem je patrijarh Varnava izjavil, da bo pravoslavna cerkev v Beogradu ustanovila vrhovno akademijo, ki bo imela položaj fakultete. Na vprašanje, kdaj bodo reformirali kolektor, je patrijarh odgovoril: Reči vam moram, da rešitve tega vprašanja ne vidim baš z jasnimi očmi. Reforma kolektorja dosedaj ni uspela nikomur. Glede tega vprašanja je najbolje, da se reši na konferenci zastopnikov vseh cerkva.

Krstna slava jugoslovanske rečne plovbe

Beograd, 19. decembra. l. Na prenovljenem luskaznem parniku »Kralj Aleksander« je danes proslavila rečna plovba svojo tradicionalno krstno slavo Sv. Nikola. Prometni minister Radičević s svojim pomočnikom Senjanovićem se je udeležil lepe svečanosti, kateri so prisostvovali tudi mnogi ugledni in odlični zastopniki raznih korporacij in institucij.

Cerkveni obred krstne slave je bil izvršen ob 10. dopoldne v salonu parnika. Po končanem obredu je direktor Rečne plovbe Trebinjac pozdravil navzoče goste, povdarjajoč, da navzočnost tako odličnih osebnosti dokazuje, da naše državno brodarstvo uživa povsod splošne in velike simpatije. Naše rečno mornarstvo se bo še nadalje z vsemi silami trudilo, da doseže še večje uspehe. Zahvaliti se je prometnemu ministru, ki si je pridobil velikih zaslug za napredek rečne plovbe. Na inicijativo g. ministra bo v kratkem realizirana nabavka petih novih motornih vlačilcev. Nato je bila gostom prirejena bogata zakuska.

Velik kmetski tabor se bo vršil tudi v Vojvodini

Beograd, 19. decembra. l. V Bajmoku pri Subotici se bo 10. januarja 1931 vršila velika kmečka manifestacijska skupščina, slična oni v Zagrebu. Manifestacijsko zborovanje organizirajo pristaši nekdanje hrvatsko-seljačke stranke. Na zborovanje bo prišel tudi organizator novega kmetskega pokreta Karlo Kovačević. Zborovanja se bodo v prvi vrsti udeležili v ogromnem številu seljaki iz Subotice, Sombora in Osijeka, kakor tudi iz ostalih krajev Vojvodine.

Bethlenova pot na Dunaj odgodena

Budimpešta, 19. decembra. n. Nameravano potovanje Bethlena na Dunaj so odgodili. Bethlen je imel namen oditi te dni na Dunaj, da povrne poset bivšega avstrijskega kancelerja Schoberja, avstrijska vlada pa je zaprosila Madjarsko, naj ta poset odgodi do polovice januarja, ker na Dunaju želijo, da ne bi Češkoslovanska dobila vtisa, kakor da namerava Avstrija pomagati Madjarski v njeni sedanjí carinski borbi proti Češkoslovanski republiki.

Sedem mrtvih z motornega čolna, ki se je prevrnil

San Francisco, 19. decembra. AA. V luki se je zaradi nemirnega morja prevrnil neki motorni čoln. Pri tem je utonilo 7 ljudi. Istotako se je ponesrečil tudi drugi motorni čoln, ki je hotel ponesrečenemu čolnu na pomoč. Tri osebe, ki so bile v tem čolnu, so se rešile s plavanjem na obal.

Strahovit vihar v Alžirju

Pariz, 19. decembra. k. Včeraj je divjal po vsem Alžirju strahovit orkan, ki je povzročil neprecenljivo škodo. Škoda v alžirski luki cenijo na 30.000.000 frankov. Takšne katastrofe niso doživeli Alžirci že 80 let.

Kočije prometna ovira

London, 19. decembra. AA. Da se razbremení cestni promet v Londonu, je prometno ministrstvo prepovedalo vožnjo s kočijami v krogu poldruge milje od glavnih cestnih križišč. Ker prihaja v London dnevno do 3500 kočij, je cestni promet zelo oviran.

Kirurgičen oddelek bolnice prenapolnjen

Nujno treba zgraditi II. oddelek — Bolniki leže na tleh ter se prezgodaj odpuščajo — Okužen zrak v oddelku

Največ 2000 bolnikov ima prostora na kirurški oddelku bolnice, letos pa je bilo sprejetih že nad 7800. Samo te številke jasno povedo, da treba kirurški oddelek povečati, ker drugače ni mogoče nuditi bolnikom prave oskrbe. Stiska pa postaja od leta do leta večja, ker se vsled narastka prebivalstva tudi večja števila bolnikov.

Zato je nad vse pomembno, da so pričeli primariji akcijo za zgradbo novega kirurškega dela. Kako je to nujno potrebno, sledi najbolj jasno iz referata primarija dr. Fr. Derganca na včerajšnji seji primarijev in zato objavljamo ta referat v celoti. Glasi se:

Gremij primarijev ugotavlja, da so postale higijenske razmere na kirurškem oddelku zaradi permanentne prenapoljenosti, oziroma pretesnosti neznošne in nujno prosijo v interesu javnega zdravstva, da blagovoli kr. banska uprava Dravske banovine nemudoma ukreni vse, kar je potrebno za odpravo nevzdržljivega stanja. In to iz razlogov:

1. Sedanji kirurški oddelek je bil ustanovljen leta 1895 za 120 postelj dnevno in za 2000 bolnikov letno. A danes, sredi decembra leta 1930, je letni sprejem bolnikov prekoračil že število 7800 bolnikov, kar je bilo mogoče le na ta način:

a) da je ležalo včasih v istih prostorih do 200 bolnikov, med temi do 20 na tleh;

b) da so bili bolniki predčasno izpuščeni v domačo oskrbo z nezacepljenimi ranami in kostolomni.

2. V takih razmerah ni mogoče vzdrževati niti najprimitivnejše higijene, ki predpisuje za vsak prostor v bolnišnici vsaj šestdesetstopenjsko mirovanje na leto v svrhu temeljite desinfekcije in osušenosti. Kako trpi potreba bolnikov in asepsa, kako so usmiljenke in druge strežne osebe preobremenjene z napornim delom, tega ni treba posebej poudarjati.

3. V poljsko razmerah ni mogoče razmer navajamo samo rezultat zračne preiskave aseptičnega nadstropja na kirurškem oddelku, katero je izvršil Državni higijenski zavod (direktor dr. Ivo Pirc) in dobil 1977 kali (1500 kokov in 477 plesni) v 1 m³ zraka, dočim znaša normalno število 500—1000 kali, a z večino plesni nad koki. Mnenje je dne 28. marca 1925 zaključuje z besedami:

Po gorenji preiskavi je smatrati zrak v vseh preiskanih prostorih za okužen, ker je prenasilen z gnojilnimi koki. Možnost infekcije rane je po stafilo — in streptokokih vsikdar podana. Kakovost preiskane zraka ni primerna za aseptično kirurško delo. Okuženje zraka v aseptičnem oddelku v zgoraj opisani meri je povzročeno po nepravilni uporabi prostorov, kakor tudi po nepravilni razmestitvi prostorov v splošnem. Nadaljno nevarnost okuževanja ran more sprečiti edino temeljita preuredba prostorov.

4.) Živimo v pretežno kmetijski in delavski državi, ki ima torej predvsem skrbeti za kmete in delavce v najtežjih urah njegovega življenja, to je ob času bolezni. Ali kakšna briga za propeh kmeta in delavca je mogoča, ako mora kmetijski ali delavski bolnik čakati mesece in mesece in se ga 3 do 4 krat odkloni, predno dobi prostora za sprejem? In kako se to strinja z zdravjem in človeškim dostojanstvom bolnega kmeta ali delavca, da mora ležati na tleh? Ogronne vsote narodnega premoženja gredo v teh težkih, siromašnih časih v izgubo: a) ker trošijo kmetje in delavci za nepotrebno

potovanje; b) ker ostanejo po nepotrebnem zaradi čakanja po več mesecev nesposobni za delo; c) ker se zaradi nepotrebnega čakanja bolezni poslabša; d) ker se zdravilnega zaradi ležanja na tleh in prezgodnjega izpuščanja po nepotrebnem zavlačuje.

Za odpravo opisanega neznošnega stanja predlaga gremij primarijev ustanovitev II. kirurškega oddelka na ta način: a) da se po načrtu bivšega zdrav. inspektorja dr. Vl. Katičiča sedanji kirurški oddelek dvigne za eno nadstropje in razširi z večjim prizidkom; b) ali da se zgradi novo poslopje za II. kirurški oddelek.

Delo se naj izvede v dveh fazah:

1. v prvi pripravljalni fazi se naj pridobi potrebno stavbišče, izdelajo načrti, proračuni in organizira akcija za osiguranje potrebnega kredita (kapitala);

2. v drugi izvršilni fazi se naj zgradi novi kirurški oddelek na osnovi kritično preštudiranih načrtov, proračunov in zagotovljenega kredita (kapitala).

Proračuni naših občin

Kamnik

Na zadnji seji mestnega občinskega zastopa, ki se je vršila dne 12. t. m. ob 18. uri popoldne v mestni posvetovalnici, je bil na dnevnem redu kamniški občinski proračun za l. 1931., ki je bil z malimi izpremembami sprejet.

Redni proračun občine predvideva 297.450 Din rednih prejemkov in 774.706 Din izdatkov. Primanjkljaj 477.256 Din se ima po sklepu občinskega odbora kriti s 50% doklado na vse državne neposredne davke, s prebitkom 115.200 Din iz občinskega proračuna za 1930. leto, z občinsko trošarino na vino in vinski mošt v iznosu 1 Din na liter, na pivo v iznosu 25 Din na 100 litrov ter na špirt, žganje, liker itd. 10 Din na liter. Dalje se krije primanjkljaj iz davšnine na zakolj goved 25 Din, telet in prašičev 15 Din ter drobnice 5 Din. — Redni dohodki občine pa so: zakupnina od zemljišč 4700 Din; lovnina 4400 Din, mestne tehnične 6000 Din, klavnica 12.000 Din, pristojbine za tržna stojišča in sejmišča 35.000 Din, domovinska in meštanska pravica 500 Din, ogled živine in mesa 7000 Din, stavbni ogledi 1000 Din, takse od psos 1500 Din. Oddaja električnega toka bo prinesla občini 185.000 Din, vodarina 20.000 Din, prispevek za vzdrževanje cest in odkup tlake 2000 Din, dohodki kopalnice 15.000 Din. Razni in izredni dohodki 3250 Din.

Izdatki pa so naslednji: Občinski davki 4000 Din, zavarovalnina občinskih poslopij 1500 Din, vzdrževanje tehnične 3000 Din, klavnica 3200 Din, sklad za zgradbo nove klavnice 10.000 Din, za sejmsko delo in vzdrževanje sejmišča 6000 Din. Glavni izdatki za občinsko upravo: letna nagrada županu 12.000 Din, plača tajnika in drugega občinskega osebja s pokojnino tajnika 69 tisoč Din, letna plača sluga 10.000 Din, potnine 5000 Din, najemnina za uradne prostore, snajenje, kurjava in razsvetljava uradnih prostorov 3000 Din, knjige, zakoniki in tiskovine 1000 Din, Službeni list, Jugoslovan, Samouprava, Vodnikove knjige itd. 500 Din, bolnišni in pokojninski zavarovanje uslužbencev ter uslužbeniki davek 10.800 Din, pisarniška oprava in potrebščine 2700 Din. — Izdatki za policijo: letna plača dvema stražnikom s prispevkom za obleko in obutev 28.200 Din, pokojnina stražnika Kolmana 11.360 Din, tržno in sejmsko nadzorstvo 600 Din, prispevek gasilnemu društvu skupno s prispevkom za gasilno orodje in ponesrečene gasilce 9000 Din, meroizkusni urad 3900 Din, javna razsvetljava 20.000 Din, izdatki za vzdrževanje cest 40.000 Din, gradnja nove ceste na Luče, vzdrževanje mostov 10.000 Din, cestne table 4000 Din, prispevek okr. cestnemu odboru za ceste 5000, vzdrževanje vodovoda in in vodnjakov 25.000 Din, za električni tok in vzdrževanje električnega omrežja 135.000 Din, za čiščenje in olepšavo kraja 1500 Din, vzdrževanje kopalnice 15.000 Din. Za občinsko babico, ogled živine in za konjača 8700 Din, vzdrževanje poslopja sreskega načelstva in najemnina uradnih prostorov davčne uprave 7565 Din.

Šolstvo je preračunano na 157.282 Din: Deška in dekliška osnovna šola 142.810 Din, osnovna šola v Tunjicah 972 Din, kmet, nadaljevalna šola 500 Din, trgovski tečaj 2000 Din, obrtna nadalj. šola 6000 Din, prispevek tujkoprometnemu in olepševalnemu društvu 3000 Din, salonskemu orkestru 2000 Din. Prispevek ubožnemu skladu je sorazmerno zelo velik in znaša 68.700 Din. Obrestovanje občinskih dolgov da 37.455 Din stroškov. Za povzdiž kmetijstva in živinoreje je določenih 5000 Din. Izredni izdatki so proračunani na znesek 22.000 Din.

V proračunskem letu 1930 je znašala doklada 90% od vseh neposrednih državnih davkov, za novi proračun pa je predvidena le 50% doklada, s čimer je med dohodki in izdatki doseženo ravnotežje, dočim je lanski proračun izkazal 115.200 Din prebitka.

Po soglasnem sprejetju računa se je likvidiral tudi spor med graditeljema kopalnice bratoma Homar in mestno občino s tem, da sta podjetnika umaknila naknadni račun za zabijanje pilotov, občina pa se je obvezala plačati že poprej zahtevano vsoto 145.000 Din.

Jesenice

Na seji občinskega sveta je bil sprejet in odobren naslednji občinski proračun za prihodnje leto: izdatki znašajo 1.324.117,74 Din, redni dohodki pa le 214.178 Din. Primanjkljaj je zelo velik in znaša torej 1.109.939,74 Din. Viri, iz katerih se bo črpal denar za kritje primanjkljaja so 100% doklada na vse državne neposredne davke, to je 610.143,45 Din, dalje na občinsko trošarino, in sicer od 100 l vina, znaša skupaj 235.000 Din, od 100 l piva 25 Din zneso 40.000 Din in od hektoliterske stopnje žganja, špirta, likerjev, rum in konjaka po 8 Din je 190.000 Din; občinska naklada na meso bo znašala 32.250 Din, prenočnina tujcev naj bi dala 2000 Din. Ti viri bi znašali skupaj 1.109.939,74 Din, torej s tem bi bil primanjkljaj popolnoma krit in štejemo še v dobro 43.71 Din.

Sevnica

Preteklo nedeljo se je vršila na občini proračunska seja trške občine Sevnica za l. 1931. To je bil prvi poizkus sestaviti res rešen proračun.

Kljub temu, da znaša letošnji proračun približno za 120.000 Din več kot lanski, se je skušala ta vsota kriti z drugimi občinskimi dohodki in pa z občinskimi davščinami, trošarino in naklado. Proračun znaša skupno 460.468 Din in se izdatki krijejo z dohodki.

Dohodki: gospodarstvo 37.695 Din, pristojbine 1650 Din, klavninske pristojbine znašajo za govedo 40 Din, telet 15 Din, svinje od 10—20 Din po teži, drobnica 6 Din.

Tržne pristojbine znašajo za vsak meter dolžine stojnice 4 Din, sejmske pristojbine za govedo 4 Din, svinje 2 Din, pesetnina ostane kot dolejš 5 Din, javne naprave 53.000 Din.

Občinske ceste II. reda se popravljajo na račun gospodarjev, ki so za to določeni. Nastali stroški se razdelijo na posamezne obvezance. Industrija, trgovci in obrtniki se pritegnejo k vzdrževanju novih, javnih naprav. Pri tej priliki je bil izvoljen tudi prvič pokopališki odsek, ki ima nalogo, urediti in vzdrževati danes že hudo zanevarjeno pokopališče. Davščina zneso 250.573 Din, občinska trošarina na 1 l vina znaša 1 Din, 1 l vinskega mošta 1 Din, 1 l piva 1 Din, 1 l sadjeva 50 p, 1 hl alkohola, špirta, rum, žganja itd. 10 Din.

Od vsakih 100 kg uvoženega mesa 400 Din. To pa zato, da se prepreči barantanje mesarjev z mesom, ki je večkrat neužitno. Prijave za tako sumljivo kupčevanje se nagradijo s 50% naklado.

Od 100 kg uvoženih slanice se zahteva 50 Din, od 100 kg uvoženih salam in klobas pa 100 Din. Skupni dohodki 460.468 Din.

Izdatki: gospodarstvo 114.100 Din, uprava 38.350 Din, redarstvo 49.650 Din. Na predlog odbornikov, ki so merodajni funkcionarji pri tukajšnjem gas. društvu, se povisa prispevek za gas. društvo od 1500 Din na 3000 Din. Kritje se počne pri podpori Sokola v Sevnici, kateremu se zniža podpora od 2500 Din na 1000 Din! Javna dela 153.000 Din, šolstvo in prosveta 87.600 Din. Drugi stroški skupno 460.468 Din in se izdatki torej krijejo z dohodki.

Nakladno se sklene ustanoviti dijaško kuhinjo, za prehranitev šolskih otrok. Stroški se krijejo z izrednimi dohodki in drugimi sredstvi. Proračun je dober. Konstatiramo pa tole nepravilnost. Gas. društvo je prepotrebno in se mora boriti res kot vsako drugo požarnsko društvo s težkočami. Ne razumemo pa predloga, da se sevniskemu sokolskemu društvu, ki je letos sezidal

krasno stavbo — Sokolski dom, ki je in bo ponos Sevnice, ki vzgaja našo mladino telesno in duhovno, zniža prepotrebna podpora.

Slavnosten dan zagorskih kolašic

Božičnica — Slavnostna seja — Odlikovanje predsednice ge. Birollove.

Zagorje, 17. decembra.

Danes popoldne se je zbralo v občinski dvorani 35 občinskih revežev, da prejmejo božično darilo, katero jim je namenilo KJS v Zagorju. Tajnica gđe. Vrščajeva je nagovorila obdaruvalce. Prav na rojstni dan Nj. Vel. kralja bodo prejeli božično darilo, da se bodo tudi oni lahko veselili ob malem priboljšku tega dne. Veselo so stiskali reveži pod roko precej velike zavoje in s pravo hvaležnostjo voščili svojim dobrotnikom vesele praznike. — Za tem se je vršila slavnostna seja, pri kateri so prisostvovali razen odbora tudi sreski načelnik g. Podboj, župan g. Grčar, starosta sokolskega društva g. Poljšak in šolska upravitelja obeh šol gg. Levstik in Pelko. Podpredsednica kolašic, ga. Korbarjeva je pozdravila vse goste in povdarjala pomen današnje slavnostne seje. Končno je prosila g. sreskega načelnika, da sporoči na najvišje mesto društvene čestitke.

Nato je povzela besedo tajnica gđe. Vrščajeva in poudarila, da je naš kralj izrazil priznanje delu kolašic s tem, da je odlikoval našo predsednico g. Birollovo z redom sv. Save V. razreda. Glavna zasluga, da se je zagorska podružnica tako lepo razvila, pa gre predsednici g. Birollovi.

Za tem je govoril sreski načelnik g. Podboj. Rekel je med drugim: »Prvič izročam tako odlikovanje v zagorski dolini. Ni slučaj, da je gospa kot članica kolašic prva odlikovana, kajti sedanji vladi je prva skrb socialne potrebe, kar je dokaz baš to odlikovanje. Odlikovana pa ni samo gospa predsednica, temveč vse njene sodelavke.«

Ginjena se je gospa predsednica zahvaljevala za iskrene besede in čestitke in prosila, da se pošlje zahvala Nj. Vel. kralju.

Sokolstvo

Vsem društvenim načelnikom sokolske župe Ljubljana

Načelnikstvo Sokolske župe Ljubljana priredi v primeru ugodnih snežnih razmer smuški tečaj v Novi vasi na Blokah. Tečaj bo trajal od 25. (oziroma 26.) decembra 1930. do vstetega 1. januarja 1931. in ga bo vodil br. Rudolf Badjura.

Za celodnevno prehrano in prenočišče je računati na okroglo 50 Din.

Prijave za ta tečaj sprejema župno načelnikstvo in mu jih je treba poslati najkasneje do 24. decembra 1930. Smuški tečaj se bo vršil za člane in članice.

Vsak udeleženec in vsaka udeleženica naj skrbni, da prinese s seboj pravilno montirane smuči in primerno drugo opremo in opravo kakor tudi mažo za mokri in suhi sneg.

Pouk v tečaju je brezplačen. Ako bi snežne razmere ne kazale ugodno, tedaj bomo tečaj pravočasno odpovedali odnosno ga preložili na poznejši čas.

Nadaljna navodila bodo sledila.

Župno načelnikstvo.

SOKOL LITJA-SMARTNO

Vprašanje zgradbe novega Sokolskega doma v Litiji je med našim članstvom že več let pereče. Osebito neprikladen je za prireditve, katere je tudi v manjšem obsegu težko prirediti. Društvo zaradi neodgovarjajočih prostorov zelo trpi v svojem razvoju in delovanju. V tem si je vse članstvo edino in je odbor glede na to dejstvo sklenil v svoji zadnji seji prirediti pismeno anketo.

Ter vabi vse članstvo društva, da pove svoje mnenje in da nasvete v naslednjih dveh vprašanjih: 1. Kako in na kak način priti najhitreje in najuspešneje do sredstev za zgradbo? 2. Kje naj stoji novi Sokolski dom? — Navedeni dve vprašanji je treba rešiti v popolno zadovoljnost vseh članov. Vsled tega se je odbor odločil razširiti vprašanje zgradbe na način, s katerim je omogočeno vsakemu posamezniku, ki ga to vprašanje zanima, obširno govoriti in iznesti svoje predloge. — Dopisi naj se izročijo ali pošljejo br. Francu Lajovicu ml., ki bo to anekto vodil. Spisani naj bodo po možnosti s strojem, na celo polo pisarniškega papirja in le po eni strani. Vsi došli dopisi, če tudi anonimni, bodo vsem članom na razpolago v čitalnici. S tem je dana prilika, da predlogom in nasvetom, s katerimi se kdo ne strinja, lahko ugovarja in ponovno vtmeľji svoje mnenje. — Novi Sokolski dom naj bo reprezentativna zgradba, moderno urejen in opremljen, predvsem pa z odgovarjajočimi in dovolj obsežnimi prostori. — Pričakujemo, da se bo članstvo kakor tudi Sokolu naklonjeni občani polnoštevilno udeležili te ankete in z zanimanjem sledili poteku iste. Zdravo! — Odbor.

Smučarski odsek Ljubljanskega Sokola se je ustanovil in vahi vse društveno članstvo in naraščaj, ki že goji ali ki hoče letos začeti gojiti krasni smučarski sport, naj nujno prijavi svoj vstop v odsek. Posebne članarine ni. Kdor še nima smučarske opreme in se prijavi takoj, si jo lahko nabavi po znižani ceni. — V okrilju odseka se bodo strokovno poučevali v smučanju začetniki in že izvežbanejši smučarji. Prirejali se bodo skupni izleti z vezbanjem na primernih terenih. — Navodila o času in kraju vezbanja začetnikov in drugih ter o izletih bodo vedno pravočasno nabita na oglasni deski v vestibulu društvenih prostorov v Narodnem domu, po možnosti se pridobijo vsaj važnejše stvari tudi v dnevnikih. Zlasti v času ugodne smuke v okolici mesta, si torej prečitati dnevno na društveni deski morebitna navodila odseka.

Kultura

SENTIMENTALNI NARODNI NAPEVI

Po uspehi Štritarovi zbirki smo dobili za Božič še eno, ki pa vsebuje sentimentalne narodne napeve za solgas in klavir. Izdala jo je uprava revije »Žena in dom«. Klavirsko spremiljavo je oskrbel skladatelj Škerjanc. Zbirka vsebuje naslednje pesmi: Vsi so prihajali, Meglica, Sova voda je šumela, Zalost, Milinar, Moj pubeč bura, Sva z lubco na jarmak hodiva in Kje so tiste stezice. — Škerjanc je vzel svoje delo zelo resno, tako da v vsaki pesmi najdemo njegov tipičen slog bogatih harmonij, izraženih s širokimi, polnimi akordi. Ritem je zelo pester, klavirski part le redkokada podpira oz. podvojuje melodično linijo napeva ter je prav samonikel. Klavirski slog je prav dober in polno zvoneč; in nekaterih mestih zahteva od pianista precej znanja. V pesmi »Meglica« je nastala iz uvodnega motiva posrečena ostinatna, t. j. ponavljajoča se figura, ki krepko kombinira lihi taktovski način napeva s sodim v spremljavi. V »Sova« vodac je šumenje naznačeno s ponavljajočimi se trilkami. »Sva z lubco na jarmak hodiva« je pa pravcat skereo. Pri plesnih ritih »jarmak« (žegnanja) bi človek skoraj pozabil, da je pesem po besedilu vendarle sentimentalna polna. Pesmi z večimi kiticami so obdržale pri naslednjih kiticah prvotno spremljavo. Pesmi so prirejene tako, da bodo na vsakem koncertu kakega solopceva dobrodošle. Oprema je brezhibna, tisk jasen. Dekle na naslovni strani je naslikal Makso Gaspari. Zbirko naročite pri upravi revije »Žena in dom«, Ljubljana, Prule 11. Stane le 20 Din. Slavko Ostere.

Za Vašo pisarno samo
Dr. Černetov Poslovni Koledar
1931, obenem Poslovni Adresar Jugoslavije
Din 30.— v knjigarnah. 871

Odmev literarnega večera naših mladih v zagrebških Novostih. L. Zimbek, o čigar prizadevanju, popularizirati slovenska kulturna stremeljenja tudi med hrvatsko javnostjo, smo že nekatkrat objavili kakšne kratke beležke, je v petek objavil v »Novostih« simpatičen članek pod naslovom: »Književni život v Ljubljani«, v katerem poroča precej obširno o literarnem večeru mladega PEN-kluba. Zmede pa človeka, ko čita take stavek: »Nakon njega (Franceta Vodnika) je pesnik Anton Vodnik čitao svoje lirске najnovije pjesme, koje se odlikuju toplinom lirskog izraza, koje su organski nastavak prijašnjih njegovih pjesama, izdanih u dvije zbirke.« Kako je do te nerodne pomote prišlo, nam je povsem neumljivo. Anton Vodnik na večeru mladih namreč ni nikakor nastopil.

Nova komedija Františka Langerja. V Pragi se je pred dnevi vršila premijera najnovejšega dela Františka Langerja, ki ga poznamo tudi pri nas po njegovi uspehi »Kamela skozi uho šivance«, njegove po Dickensu napisane komedije »Gospod Pickwick«.

Francija zvikała subvencije gledališčem. Francosko finančno ministristvo je sklenilo, povzati subvencije narodnim gledališčem: Veliki operi od 3.200.000 frankov na 4.800.000. Komični operi od 1.200.000 frankov na 1.800.000 frankov. Comédie française od 1 milijona na 1.440.000. Odéon od 400.000 na 600.000 in Narodnemu popularnemu gledališču od 200.000 na 300.000 frankov.

Nove knjige Srpske književne zadruge. Izšlo je XXXIII. kolo knjig SKZ v Beogradu. V kolu so naslednje knjige: Zmaj J. Jovanović: Djuici i Djuici uveoci; Ivan Cankar: Pripovetke; Veljko Miličević: Pripovetke; Dinko Si-

munović: S Krke i Cetine; J. M. Jovanović: Stvaranje zajedničke države SHS; E. Renan: Uspomene iz detinjstva i mladosti. — Knjige se naročijo pri poverjeniku g. Vladimiru Kravos-u, palača Delavskih zbornice. — Sedem v platno vezanih knjig stane samo 100 dinarjev. Denar se lahko nakaže tudi po poštni položnici št. 14.636.

REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI

Drama

Začetek ob 20. uri zvečer.

Sobota, 20. decembra ob 16. uri: »Razbojnikje«.

Dijaška predstava pri znižanih cenah. Izv. Nedelja, 21. decembra ob 20. uri: »Naš gospod župnik«. Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izven.

Ponedeljek, 22. decembra: Zaprtlo.

Opera

Začetek ob 20. uri zvečer.

Sobota, 20. decembra: »Lohengrin«. Red A. Gostuje Marij Šimenc.

Nedelja, 21. decembra: ob 15. uri »Vesela vojna«. Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izven. — Ob 20. uri zvečer »Car in tesar«. Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izven.

Ponedeljek, 22. decembra: Zaprtlo.

NARODNO GLEDALIŠČE V MARIBORU

Sobota, 20. decembra ob 20. uri: Prodana nvesta«. Ab. C. Kuponi.

Nedelja, 21. decembra ob 15. uri: »Lutka«. Kuponi. — Ob 20. uri: »Življenje je lepo«. Znižane cene. Zadnjič.

Dnevne vesti

— »Službeni list« kraljevske banske uprave Dravske banovine št. 44. z dne 20. decembra 1930 ima sledečo vsebino: Razglas kraljevske banske uprave Dravske banovine o seji ministrskega sveta dne 11. decembra 1930. — Zakon o državnem sodišču za zaščito države. — Pravilnik za začasna skladišča za petroleje. — Razglas o imenovanju članov za državne strokovne izpite v resoru ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje. — Uredba o službenem razmerju zdravnikov združenih zdravstvenih občin v Dravski banovini. — Pravilnik o pobiranju davštine na blagovni promet v mestni občini Maribor.

— Nov dekan filozofske fakultete. Na filozofski fakulteti je bil po odstopu dosedanjega dekana dr. Fr. Pleniča izvoljen za dekana doktor Jakob Kelemina, profesor germanske filologije.

— Turški častni konzul v Skoplju. Turška vlada je imenovala za svojega častnega konzula v Skoplju Alija Riza beja, dozda konzula v Berlinu.

— Naša največja ladja na Dunavu. Naša največja ladja na Dunavu »Aleksander I.« je začela te dni zopet redno voziti na redni progi Radujevac-Beograd. V delavnici Dunavske rečne plovbe so jo popolnoma renovirali.

— Pojasnilo. V vesteh, ki smo jih pred dnevi objavili, da predava v Zvezi obrtnih združenj na Jesenicah in Ljubljani dr. Puhar, bi moralo pravilno stati, da predava brat in ne dr. Puhar. V doktorja je g. Puharja napredoval le tiskarski skrat.

— Ciril-Metodova družba prosi svoje podružnice, da še ta mesec vpošljejo nabrano članarino za tekoče leto. 991

— Za božično darilec priporočamo mladinski koledarček »Kraljevič Marko« za leto 1931. Cena 1 komad vezan 6 Din. 991

— Tovarna Jos. Reich sprejema mehko in škrobiljeno perilo v najlepšo izvršitev. 660

— Volna, bombaž, nogavice in pletenine v veliki izbiri pri Karlu Prelogu, Ljubljana, Zidovska ulica 4 in Stari trg 12. 166

Pot vas pelje tudi mimo izložbe staroznane tvrdke
C. I. HAMANN
na Mestnem trgu št. 8.
Blagovolite si ogledati in našli boste primerno darilo za svoje. (922)

— Sprememba voznega reda poštinih avtomobilov v Brežicah. Z 20. decembra t. l. se spremeni vozni red državne poštne potniške avtomobilne proge Brežice-Bizeljsko tako, da bo odhajal avtomobil vsak dan iz Brežic ob 12:30 in prihajal na Bizeljsko ob 13:35. Iz Bizeljskega pa se bo vračal ob 16:05 in prihajal v Brežice ob 17:15. Z istim dnem se uvede v Brežicah med pošto in železniško postajo vožnja k večernim vlakom iz Ljubljane oziroma Maribora in iz Zagreba. Avtomobil bo odhajal od pošte ob 21:13, s postaje pa se bo vračal ob 21:35.

— Odprta noč in dan so groba vrata! Tajniku Zadružne zveze v Ljubljani g. Antonu Kralju je umrla hčerka Ivica Kralj, bančna uradnica. Pokopali jo bodo danes ob 15. iz hiše žalosti Streliška ulica 5 k Sv. Križu. Naj v miru počiva, zalujočim naše sožalje!

— Potres v Banjaluki. V sredo ponoči so čutili v Banjaluki in okolici preje močne potresne sunke. Prvi takoj po polnoči je bil tako močan, da je zbudil mnogo že spečih meščanov. Drugi je bil pozneje slabšeji. Tretjega ob 5. uri zjutraj pa niso niti vsi čutili. V mestu in okolici se je podrlo nekaj dimnikov in je popokalo zidove nekaterih starejših hiš.

— Nekam nagli so. Ker je bilo prepovedano madžarskemu klubu »Ferenz Varocs« gostovanje v Subotici, je madžarski nogometni savez prekinil vse stike z jugoslovanskim ter prepovedal dve tekmi madžarskih klubov, ki bi se imele vršiti pričetkom prihodnjega leta v Zagrebu in Novem Sadu.

— Rimske najdbe pri Sarajevu. V Stupu pri Sarajevu je neki kmet našel obdelan kamen in opozoril na to najdbo kustosa sarajevskega muzeja g. dr. Čremošnika. Ta je na tem mestu izkopal še druge predmete iz rimske dobe, tako dva grobova z različni predmeti ter nakit in rimske novce. Vse so shranili v sarajevskem muzeju.

— Zagoneten nestanek zagrebškega dekleta. V Zagrebu je tajinstveno izginila komaj 16-letna P. S. Staršem je izjavila, da bo obiskala svojega »dečka«, toda pri dečku je niso našli. Pustila je doma tudi dnevniki, ki pričajo, da se je v dekletu pojavilo tisto hrepenenje po uživanju, ki je za taka dekleta zelo nevarno, kajti večina takih konča na cesti ali pa padejo v roke trgovcev z živim blagom.

— Ženo je trpinčil. V Zagrebu so aretirali nekega kovača, ki je bil že nenormalno ljubosumen na svojo ženo. Vedno ji je očital, da ima ljubčke in nekega dne je celo na vrata hiše nabijal listek, na katerem je popisal nezvestobo svoje žene ter jo obsoval s težkimi očitki. Ženo je možakar tudi hudo pretepal. Žena se je morala končno zateči za pomoč k policiji.

— Svoj samomor je javil uredništvu. Redakcija Jutarnjega lista v Zagrebu je prejela pismo od nekega Alfreda Kovačevića, v katerem je ta javil redakciji, da bo izvršil samomor. Preden je pošta pismo dostavila, je nesrečnejši izpil strup in se bori s smrtjo v zagrebški bolnici.

— Vreme. Barometer je kazal v Ljubljani včeraj ob 7. uri 780, termometer pa —1,6 C, v Mariboru barometer 778,8, termometer —5,5 C. Pihali so po vsej državi večinoma severni vetrovi. Mirno je bilo samo v Skoplju. Oblačnost je bila največja v Ljubljani, Zagrebu, Sarajevu, Beogradu, Kumboru in Visu. Včeraj ni deževalo ne snežilo po naših krajih. Najvišja temperatura v Ljubljani je bila 1,8, najnižja pa —2,4. Najnižja temperatura je bila v Mariboru —5,5, v Zagrebu 0,0, v Beogradu —8, v Sarajevu pa —1,0 C.

Ljubljana

Sobota, 20. decembra 1930, Liberat. Pravo-slavni: 7. decembra, Božič.

Nočno službo imajo lekarne Bahovec na Kongresnem trgu, Ustar na Sv. Petra cesti in Hočevar v Šiški.

■ Pevski zbor Glasbene Matice. V ponedeljek 22. decembra ob 20. uri važna pevska vaja-sestanek vsega mešanega zbora. Pol ure pred vajo seja odbora in rediteljev. Odbor.

■ Kolo jugoslov. sester priredi svojo običajno božičnico, da obdaruje revno decu in uboge matere z obleko, perilom in obutvijo dne 21. decembra ob 10. uri dopoldne v telovadnici na tehniški srednji šoli. Vabijo se vsi dobrotniki in prijatelji društva.

■ Stanovanjske odpovedi. Do srede decembra je bilo letos vloženih pri ljubljanskem okrajnem sodišču 1200 stanovanjskih odpovedi, od teh samo v decembru okoli 25.

■ Ureditelj ribjega trga. Tržno nadzorstvo se je uradno obrnilo na mestno načelstvo na Sušaku s prošnjo, da mu pošlje natančne podatke o cenah morskih rib in o vseh stroških, ki jih imajo ribiči pri ribjem lovu. Tržno nadzorstvo bo uvedlo akcijo za znatno znižanje cen morskih rib. Znižale se bodo pa tudi cene domačih ribam, osobito karpom in šljajmom, ki jih sedaj prodajajo po 25—35 Din. Za božične praznike bo postavila na trg ribarna v Račeni na Stajerskem veliko množico sladkovodnih rib, ki jih bo prodajala po prav ugodni ceni.

■ Znižane cene mlečnih izdelkom. Na intervencijo tržnega nadzorstva je sedaj na trgu opaziti precejšnje znižanje cen mlečnih izdelkom. Prodajalke teh izdelkov so nedavno premestili izpred starega kostanja pri nekdanji Mahrovci hiši v Semeniško ulico. Vse prodajalke morajo biti belo obeležene. Sedaj prodajajo na trgu surovo maslo po 25—28 Din, dočim je bilo popreje po 36 do 40 Din, čajno maslo po 36—44, popreje po 44 do 50 in celo 52 Din, kuhano maslo po 36, preje 40 Din. Tudi cene jajc so regulirane. Osušena jajca se prodajajo po 1—1,25 Din komad, sveža pa 1,75 do 2— Din.

■ Zdravstveno stanje v Ljubljani. V mesecu novembru je bilo v Ljubljani 180 rojstev. Mrtvorojeni so bili 3. Moških je bilo 87, a žensk 93 rojenih. V novembru je umrlo 106 oseb, od teh 57 moških in 49 žensk. Domačinov je umrlo 56, a tujecev 50. Največ smrtnih vzrokov je bilo: 15 jetika, 14 bolezni na srcu, 10 raka, 8 pljučnice in 7 smrtnih nezdov. V novembru je bilo mestnemu fizikatu prijavljenih 16 slučajev nalezljivih bolezni, od teh 1 tif. bolezen, 3 škrtlativke, 8 davič, 3 šeni in 1 krčevitost odrevenelosti.

■ Egiptovska tema v Ljubljani. Snoči okoli 17:30 je središče mesta bilo zopet brez vsake električne razsvetljave. Po stanovanjih, javnih lokalih in uradih so morali zopet prižigati sveče in petrolejke. Kakor nam sporočajo, je nastal defekt v električni centrali. Defekt je bil po daljšem času popravljen. V temnih ulicah je bil promet nekoliko oviran. Vsekakor je treba biti pozoren na nekaterih šoferjev in avtomobilistov, ki so po temnih cestah drveli z največjo hitrostjo.

■ Občni zbor Narodne Galerije bo danes v soboto ob petih popoldne v društvenih prostorih. Članstvo se vabi, da se udeleži občnega zbora.

RESTRAVRACIJA »ZVEZDA«. Vsako soboto in nedeljo domače kolone. — Se priporočata Fran in Roza Krapež.

■ Akademija gojenev drž. konservatorija v Ljubljani bo v nedeljo 21. t. m. od pol 11. do 12. ure dopoldne v Filharmonični dvorani na Kongresnem trgu. Akademija se vrši pod pokroviteljstvom ljubljanske občine. Vstop je

prost. Izkupiček za prodane koncertne programe je namenjen v prid revni ljubljanski deci. Glede na dobrotelni namen in požrtvovalnost mladih umetnikov je pričakovati obilne udeležbe.

■ Stanje avtobusnih ponesrečencev. Dekanu g. Ketteju, ki se nahaja v Leonišču, so opekline na obrazu nekoliko izplahnile tako, da sedaj vidi na eno oko. Splošno njegovo stanje je povoljno, bolečine so ponehale, temperatura je visoka. Stanje župnika Ramšaka je že toliko dobro, da bo jutri zapustil bolnico in ostane do ozdravitve v domači oskrbi. Nadškof dr. Anton B. Jeglič je, ko je izvedel za nesrečo, brzojavno izrazil sočutje obema duhovnikoma. Stanje ostalih ponesrečencev je tudi povoljno.

Maribor

m Seja mariborskega ubožnega sveta. V torek zvečer je bila v mestni posvetovalnici zadnja seja mariborskega ubožnega sveta v letošnjem letu. Referent socialno političnega urada je poročal o sedanjem stanju mestnih oskrbovancev v zavodih, t. j. starostno onemoglih oseb in sirot oziroma zapuščenih otrok, ki jih je skupno 296. Ugotovili so, da je za predstoječo božično obdarovanje revne dece v zavodih kakor izven zavodov poskrbljeno in je v ta namen določeno iz občinskih sredstev 59.000 Din. Da pa bodo tudi starostno onemogle osebe v mestni oskrbovalnici in hiralnici deležne božičnega obdarovanja, je mestni ubožni svet še posebej določil 5000 Din. V nadaljnjem so pretresali prošnje za podelitev rednih in izrednih ubožnih podpor. Vseh prošenj je bilo 54. Od teh so ugodno rešili 43 v skupnem znesku 89.231 Din, dočim so 11 prošenj odklonili oziroma odložili. Končno je bilo ugodno rešeno še 7 prošenj za sprejem v mestno oskrbovalnico.

m Nova telefonska zveza. V soboto 20. t. m. bodo otvorili novo telefonsko zvezo Maribor-Wies na Stajerskem v Avstriji. Pogovor bo stal 16:50 Din.

m Slovenske narodne noše v Zürichu. Švicarsko glasbeno društvo »Harmonie« v Zürichu je zaprosilo tukajšnjo Glasbeno matico za vzorec slovenske narodne noše za svoj veliki ples v februarju prih. leta.

m Nov poštini urad. Z novim letom ustanovijo pri Sv. Martinu pri Vurbergu nov poštini urad. Tja se preseli iz Sv. Barbare v Slovenskih Goricah tudi orožniška postaja.

m Premestitev. Cestni mojster sreskega poglavarstva F. Rovšek je bil premeščen iz Maribora k okrajnemu cestnemu odboru v Novem mestu.

m Zadnje letošnje predavanje v Ljudski univerzi. Včeraj zvečer je bilo v tukajšnji Ljudski univerzi zadnje predavanje v letošnjem letu. Predaval je g. dr. Vrtovec o otroških boleznih, njih nalezljivosti in nevarnosti.

m Tuji tekstilni mojstri. Tovarna Doctor in drug nas naproša, da objavimo, da se že od ustanovitve trudi vzgojiti pod vodstvom vodje g. Schamala čimveč domačih tkalskih mojstrov. Tako je izvežbala že 9 domačih mojstrov in ima tudi sedaj mnogo naraščajnikov, ki prakticirajo za mojstre. V tkalskem oddelku je že sedaj 7 domačinov, 6 pa je Čehov. Takega ugodnega razmerja ni v nobeni drugi mariborski tovarni.

m Nezgoda na trgu. V četrtek se je zgrudil na glavnem trgu 48-letni posestnik Ivan Šrbl iz Laškega. Nenadoma mu je postalo slabo in so ga z rešilnim avtomobilom prepeljali v bolnico.

m Trg za ribe. Na včerajšnjem dobro založenem trgu so se prodajale ščke po 30 Din, tunine po 28, sipe po 30, morske jegulje po 22 in sardele po 24 Din za kg.

m Mariborski otok na beograjski razstavi. Na razstavi centralnega presbriroja, ki so jo otvorili preteklo nedeljo v Beogradu, je v oddelku za nove higijenske socialne naprave razstavljena tudi velika fotografija kopališča na Mariborskem otoku.

m Poskušna vožnja na progi Maribor — Sv. Martin pri Vurbergu. Včeraj ob 13:30 je mestni avtomobil odpeljal na poskušno vožnjo na progi Maribor — Sv. Martin na Vurbergu komisijo, obstoječo iz zastopnika banske uprave dr. Pfeifferja, načelnika okrajnega cestnega odbora Franja Žebota, ravnatelja mestnega avtobusnega prometa inž. Gomšiča, podravnatelja Neraliča in občinskih odbornikov Senekoviča ter Trstenjaka, katerim so se pridružili še zastopniki tiska. Vožnja je pokazala, da je cesta popolnoma primerna za uvažbo dnev

nega avtobusnega prometa. Postaje bodo na Pobrežju, pri Dev. Mariji na Brezju, v Dolgošah, v Dupleku in pri Sv. Martinu pri Vurbergu. Komisija se je ustavila v gostilni Kostanjšek pri Sv. Mariji v Brezju in v gostilni Partlič v Dupleku, kjer so jim priredili zakuske. Novo progo bodo otvorili 1. januarja.

m Trenečanti, usnjeni jopiči, simski plašči, Hubertus-plašči, snežni čevlji in snežni škornji, galoše, čez 300 vrst krzna, kakor tudi vsa manufakturno blago na obrose, L. Ornik, Maribor, Koroška 9. 852

m Prihod kozakov. Donski kozaki in sicer zbor Sergeja Jarova, najimenitnejši vseh ruskih zborov, pride v Maribor prve dni januarja. Te dni pride iz Amerike, kjer je absolvirал nad 100 koncertov.

m Sreča v nesreči. V četrtek se je hotel šofer Mihael Matela na Pobrežki cesti v bližini moške kaznilnice umakniti s svojim tovornim avtomobilom znamke Fiat nekemu mesarskemu vozu, pri tem je pa s tako silo priletel v ograjo, da jo je podrli in z zadnjim koncem zdrčal po strmini proti Dravi. V tem se je na prvo kolo zapelo v nek steber, ki je sunek vzdržal in avtomobil je le malo pokvarjen obvisel na bregu. Ko bi se to ne bilo zgodilo, bi se bil voz gotovo popolnoma razbil in vsi, ki so bili na njem, bi se bili ubili. Avto, ki je last trgoveca Franja Grobelška z Aleksandrove ceste, so gasilci po dveurnem delu zopet zvezli na cesto.

m Najdena suknja. Višji stražnik Franjo Galun je v četrtek ponoči našel v Lekarniški ulici usnjato suknjo, ki je lastniku na razpolago pri policijskem predstojništvu.

m Samomor v Studencih. Obesil se je v četrtek proti večeru na drevesu na vrtu ob izvirkih Kovačič. Ko so ga našli, je bil že mrtev. V smrt je šel baje zaradi slabega gmočnega stanja, katero je povzročila kriza v trgovini.

m Žrtev nesreče. Jelka Spatova iz Slovenske Bistrice, katero je pri čiščenjskem predoru v ponedeljek popoldne povozil brzovlak, je v bolnici umrla.

m Aretacije in prijave. V četrtek sta bili aretirani dve osebi, Friderik L. radi beračenja, Ivan P. pa zaradi razgrajanja in nevarne grožnje. Prijav je bilo 7, poročili 2.

m Spor zaradi plačila. V »Jadranski klet« je v četrtek zvečer nastal spor med natakarnjem in gostom Mihaelom S. zaradi plačila. — Gost je zatrjeval, da je že plačal, natakarn pa ga je naposled prijel in hotel vreči na cesto, pri tem pa je Mihael S. zadel z roko v šipo, jo razbil in se porezal po levi roki, tako da je moral iskati pomoči na rešilni postaji.

m Isluden slikovec. Svoječasno smo poročali, da je neznanec pomazal veliko reklamo brivca Radivoja Pira v Cvetlični ulici. Piro je za izsleditev razpisal nagrado 500 Din, ki mu je res pomagala do uspeha. Ugotovilo se je, da je reklamo poškodoval nek brivski pomočnik, najbrže iz konkurenčnih razlogov.

m Napad na Frankopanovi cesti. V gostilni Lahajnar na Frankopanovi cesti sta v četrtek zvečer slikarski mojster E. P. in strojnik F. K. najprej izvalila, potem pa še napadla vodjo podružnice »Kristalac« Antona Plavčana. — Vrgla sta ga na tla in osuvala, tako da je dobil več podplutb in prask. Zadeva bo prišla pred sodišče.

Celje

• Podoficirji celjske garnizije priredijo v soboto 3. januarja 1931. svoj vsakoletni podoficirski ples. Ostala društva se naprošajo, da upoštevajo ta datum.

• Prva zvočna predstava. Ker so dela na montiranju zvočnih aparatov končana, bosta nočoj v Mestnem kinu prvi zvočni predstavi.

• Ljudsko vseučilišče. V ponedeljek je predaval naš znani strokovnjak na polju moderne telesne vzgoje g. Ivan Lovrenčič iz Maribora o telesni vzgoji otrok v predšolski dobi. G. predavatelj nam je na podlagi svojih izkušenj in študij razvijal način, kako je treba postopati staršem, da si vzgoje telesno krepke, utrjene otroke, ki bodo odporni proti različnim boleznim, ki jih ogrožajo. V drugem delu nam je potem s korajžnim malim štokom tudi praktično pokazal, kako izrablja pameten vzgojitelj otroški nagon za igro v telesno vzgojne namene. Za svoja lepa in zanimiva izvajanja je žel predavatelj živahno odobravanje poslušalcev. Predavanje je bilo kljub slabemu vremenu dobro obiskano. Staršem, ki so ga zamudili, je lahko žal; slišali in videli bi bili marsikaj, kar bi bilo v korist njim in njihovim deci.

• Predavanje o gledališču bo imel v torek 22. t. m. ob 20. v meščanski šoli režiser ljubljanskega Narodnega gledališča g. prof. Sest.

• Zasaden tat koles. V Škofji vasi je bilo pred dnevi ukradenih dvojce koles izpred neke gostilne. Tatu so kmalu izsledili v nekem A. M., ki se je izgovarjal, da je ukradel kolesi samo za šalo. Pa mu ni nič pomagalo in je moral v sodni zapor.

• Jugoslovansko veterinarsko združenje — sekcija Dravska banovina ima svoj letni občni zbor dne 21. decembra 1930 ob 9. v prostorih hotela Evropa v Celju s sledečim dnevnim redom: 1. Otvoritev občnega zbora in čitanje zadnjega zapisnika. 2. Predavanje g. prof. dr. Kerna »O zatiranju nalezljivih bolezni perutnine z ozirom na najnovejša raziskave z demonstracijami. 3. Predavanje g. vet. F. Černeta, insp. Dravske banovine o živinoreji. 4. Poročila odbornikov in revizorjev. 5. Volitev novega odbora. 6. Slučajnosti.

• Smuški pouk za začelnike pri Celjski koči. Smučarji SPD v Celju imajo v nedeljo celodnevni izlet na Celjsko kočo. Istočasno se vrši pouk za začelnike. Zbirališče pri Celjski koči.

• Smuški tečaj na Mozirski planini. Zimsko-sportni odsek SPD v Celju priredi v času od Božiča do Novega leta na Mozirski planini brezplačen smuški tečaj za novince ter tečaj za izvežbanejše. Prijave pri SPD v Celju ter pri g. Gorjancu Jožetu v Mozirju.

Spomenik kralja Petra bo stal pred mestnim magistratom

Ljubljana, 19. decembra.

Iz vrst rezervnih oficirjev se je pojavila akcija, da se postavi v Ljubljani monumentalni spomenik blagopokojnemu kralju Petru I. Velikemu Osvoboditelju. Na državni praznik 1. decembra 1926 se je iz vrst rezervnih oficir-

jev osnoval 30-članski »Odbor za postavitev spomenika kralju Petru I. v Ljubljani«. Odbor je nato najprej pokrenil nabiralno akcijo, ki je uspela. Odboru so razni rodoljubi, korporacije in institucije poklonili mnoge prispevke v skupnem znesku 300.000 Din.

Odbor je nato naprosil mojstra Plečnika, da prouči najprej vprašanje prostora, kje bi se spomenik postavil. — Mojster Plečnik je nato sprožil misel, da je za spomenik prikladen prostor pred mestnim magistratom. Po njegovih zamislih je gradbeni urad tudi izdelal načrte, kako bi se moral preurediti prostor in hkratu tudi stopnišče, odnosno trotoar. Akad. kipar Lojze Dolinar pa je od odbora dobil nalogo, da izdela provizoričen osnutek spomenika.

Danes ob 3. popoldne se je vršil pred magistratom komisijski ogled prostora. Akad. kipar Lojze Dolinar je postavil tam šablono spomenika. Spomenik bo stal tik tretje kolone glavnega poslopja. Komisijsnega ogleda so se udeležili župan dr. Dinko Puč, vsi člani magistratnega gremija, mojster Plečnik, direktor gradbenega urada inž. Prelovšek, predsednik odbora za postavitev spomenika inž. Ladislav Bevc, predsednik Zveze rez. oficirjev dr. J. Zirovnik, akad. slikar Vavpotič in mnogi člani odbora. Prisotno pa je bilo tudi mnogoštevilno občinstvo. Mojster Plečnik skupno z arh. Tavčarjem je podal na mestu na podlagi izdelanih načrtov kratka pojasnila. Kip naj bi bil prvotno visok 5-80 m s podstavkom. Prostor pred magistratom se ima po Plečnikovih načrtih popolnoma preurediti, napravi se novo stopnišče s 7 stopnjami, ki se bodo vile tudi okoli podstavka. Tratoar na tem mestu popolnoma izgine in se bo prostor sploh ponižal. Od Robbovega vodnjaka do spomenika bodo postavljeni kameniti stebriči.

Mojster Plečnik je za Dolinarjev načrt spomenika. Je pa mnenja, da naj bo spomenik na vsak način manjši, da ne kvari fasade in da je v skladu z Robbovim vodnjakom.

Po komisijskem ogledu se je v magistratni posvetovalnici vršila seja magistratnega gremija, kateri so prisostvovali tudi zastopniki odbora in strokovnjaki. Gremiju je bil predložen tudi osnutek spomenika z okolico, narejen iz mavca.

Na dnevnem redu se je bila točka: prošnja odbora za postavitev spomenika, da mestna občina prepusti prostor pred magistratom za spomenik. Po kratki debati in pojasnilih strokovnjakov je gremij sklenil, da ugotovi odboro- vi prošnji pod pogojem, da bo umetniško vodstvo za postavitev spomenika poverjeno mojstru Plečniku, zlasti v arhitektonskem pogledu. Kako in kje bo stal spomenik ali nižje ali višje, se bo definitivno odločilo, ko napravi akad. kipar Lojze Dolinar definitivni osnutek spomenika.

Naglo je prodal in poceni

Zagorje, 19. decembra.

15. t. m. sta prišla k nam dva krošnjarja in to Juraj Čaleta iz Čakovca in Ivan Mustopič iz Imotski v Dalmaciji ter sta ponujala po hišah raznovrstno blago. Rudar B. je ponujal Čaleta za 4 kose blaga 600 Din, a Čaleta je ponudbo odklonil, češ, samo 500 Din zahtevam. Kupčija je bila sklenjena za 500 Din in Čaleta je podaril rudarju po vrhu še eno zlato uro. B. je bil kupčije vesel, vendar mu je postalo sčasnoma sumljivo, da je dobil dobro blago tako pod ceno, in še zlato uro po vrhu, zato je stekel za krošnjarjem in je zahteval svoj denar, češ da mu blago ne prija. Čaleta je odgovoril, da kot soliden trgovec (v Čakovcu ima baje trgovino) proda blago samo enkrat, ter ni hotel o tem nič slišati. Za krošnjarja so se počeli zanimati orožniki, ki so jima blago zaplenili, ker nista imela vizuma za tukajšnji srez. Krošnjar Čaleta, šaljiv človek, je mimogrede omenil, da »tako brzo i sve najedampit još nije nikada svojo robo istržio, kao danas,« — ker so mu isto zaplenili.

Prva žrtev letošnje zime

Tragična smrt 20-letnega mladeniča, ki je obenem žrtev alkohola

Mirna peč, 18. decembra.

V noči od minule nedelje na ponedeljek je zmrznil v snegu, ko se je vračal iz Mirne peči domov, 20-letni Jarč Anton, sin posestnika iz vasi Globodol.

V nedeljo zjutraj sta prišla z očetom k maši, med katero sta prešla tudi sv. obhajilo. Po maši je oče Antona Jarca takoj odšel domov, Anton pa v gostilno na zajutrek. Tamkaj pa se je sešel s svojimi »vojaškimi tovariši«, s katerimi je bil letos pri naboru. Pridružil se jim je

ter popival z njimi ves dan. Pozno v noči, ko je najbolj snežilo, se je močno vinjeni mladenič vračal domov čez strmi grič Golobinjek. Na vrhu griča je izmučen legel na njivo kraj poti — in večno zaspal. Našli so ga šele v torek, zasneženega na usodepolnem mestu.

Zalosten je ta dogodek, nad vse žalostna pa je resnica, da še vedno zahteva novih žrtev, in to mladih žrtev, ta največji in nenasiiti ubijalec človeštva.

NASIM CENJENIM INSERENTOM!

Vsled obilice dela pred prazniki prosimo uljudno, da se nam dostavijo oglasi

Z A Z L A T O N E D E L J O

do sobote, dne 20. t. m. do 16. ure,

Z A B O Ž I C N O Š T E V I L K O

do torka, dne 23. t. m. do 14. ure,

Z A N O V O L E T N O Š T E V I L K O

do vključno dne 30. t. m.

Zakasnela naročila bomo sprejemali tudi 31. t. m. do 16. ure, in sicer na podlagi cenika s poviškom za 50%.

UPRAVA

Zavarovanje trgovskih in zasebnih nameščencev

O osnutku novega zakona o socialnem zavarovanju in o položaju, ki ga bo imelo Trgovsko bolnišniško in podporno društvo v Ljubljani razpravlja »Trgovski list« in tolmači obširneje čl. 194 osnutka, po katerem bo v bodoče na teritoriju Dravske banovine mogla poslovati samo bolnišniška blagajna Trgovskega bolniškega društva in se s tem odpravi kaotično stanje, ki ga je povzročilo delovanje zagrebškega »Merkurja«. Obenem pa apelira »Trgovski list« na g. ministra za socialno politiko, da ugotovi soglasnim željam nameščencev in gospodarjev in izpremeni čl. 190 osnutka, ki pravi, da se morejo zavarovati pri društvenih blagajnah samo osebe, ki so zavezane zavarovanju po odredbah tega zakona, ko in dokler so člani dotičnega društva ter so zaposlene pri nakupu odnosno prodaji blaga v lastnosti učenca (vajenca), pomočnika, prodajalca, blagajnika, agenta, knjigovodje, poslovodje, korespondenta, magazinerja ali v lastnosti pisarniškega osebja in to samo tedaj, če so obrati, v katerih so zaposleni, protokolirani v trgovskem registru v zmislu trgovskega zakona. Na podlagi tega določila bi mogla blagajna Trgovskega bolniškega društva zavarovati trgovske osebe samo trgovce in to samo protokoliranih in ne bi dosegala onega števila članov, ki jih kot minimum zahteva za obstoj čl. 192. Delokrog blagajniškega društva naj ostane neokrnjen!

Din 26.— Vas stane liter finega likerja

27 vrst esenc po Din 6.— in najfinejši alkohol nudi drogerija Gregorič, Ljubljana, Prešernova ulica 5.

Iz kriminalnega predala

Ljubljana, 19. decembra.

V Ljubljani je bilo tekom današnjega in večrajšnjega dneva izvršenih več vlovov. Izvršena je bila aretacija tudi Bosancev radi tatvine perila.

Iz šišenske cerkve so neznani storilci odnesli 7 medenih palic za obešanje zastorjev. Predmeti so last oo. frančiškanov.

Delavcu Karolu Kokalju iz Višč pri Domžalah je neki I. J. ukradel v gostilni »pri Marinku« v Prečni ulici skoro nov jopič, v katerem je imel okoli 100 Din.

Strojni delavec Tomc Franc je stopil na kratak požirek k Dalmatincu na Celovski cesti. V večji je pustil kolo, raz katerega mu je nekdo odnesel 60 Din vredno karbidno svetilko. Sum je padel na brezposelnega delavca H. P., pri katerem so našli po izvršeni aretaciji ukradenno svetilko.

V noči od večera na danes je bilo vlomljeno v trgovino s čevlji »Standard d. d.« na Dunajski cesti. Vlom je bil najbrže izvršen po polnoči, za kar govorijo razni argumenti. Iz železne blagajne sta vlomilca odnesla dnevni izkupiček okoli 4000 Din. Imela sta pa v tem pogledu smolo, kajti naletela sta ravno na najslabši dan, ko je bil dnevni izkupiček minimalen — navadno znaša okoli 10.000 Din.

Storilca sta s krampom porušila 15 cm debel zid na dvorišču med šupo in skladiščem in prišla v šupo. Od tu sta prispela v skladišče oz. trgovino. S pilami in rašpoli, katere sta našla v delavnici, sta vlomila blagajno in odnesla 1 bankovec za 1000 Din in več po 100 in 10 Din

v skupnem iznosu okoli 4000 Din. V trgovini pogrešajo poleg tega 1 par lakastih čevljev št. 43.

Vlomilca sta morala postopati izredno tiho, tako da ju nista čula hlapca Kalan in Škof, od katerih spi eden v hlevu, drugi v zadnjem delu skladišča. Kalan je prišel okoli 4:45 v šupo in je našel na tleh pod odprtino v zidu dolgo črno suknjo z žametastim ovratnikom in rjav suknjič, ki sta bila nedvomno last vlomilcev. Kalan je menil, da sta suknjiča Škofova last in ju je nesel k njemu. Ta je izjavil, da nista njegova, nakar ju je Kalan nesel brez kakega suma nazaj in šel po opravih v hlev. Zjutraj ob 7 je opazil vlom, suknji sta med tem izginili.

O vlovu je bila ob pol 8. obveščena policija, ki je takoj uvedla obširno preiskavo.

Zanimive kazenske razprave pred božičem

Proti železničarjem, ki so prodali 18 vagonov državnega premoga in proti navijalcem cen.

Ljubljana, 19. decembra.

Pred malim kazenskim senatom ljubljanskega deželnega sodišča se bo vršila dan pred Božičem 24. decembra senzacionalna kazenska razprava proti 9 železničarjem, ki so obtoženi utaje po §-u 319. točka 1. kaz. zakona. Kakor znano, je spomladi železniška policija prišla na sled nedovoljenim manipulacijam s premogom v kurilnici glavnega kolodvora. Odkrili so, da je bilo zlasti v najhujši zimi 1. 1929 januarja in februarja ukradenih več vagonov premoga. Trgovci s premogom so se takrat čudili, kako je mogoče, da razpolaga neka oseba z večjimi množinami premoga. Končno so prišle na dan nečedne manipulacije 9 železničarjev, ki so prodajali eraričen premog raznim osebam na preferenčni mestu. Po dolgotrajni, natančni preiskavi je državni tožilec dvignil obtožbo proti 9 železničarjem. Obdolženi so, da so si prilastili 18 vagonov železniškega premoga v približni vrednosti 60.000 dinarjev.

Prav na 24. decembra se bodo vršile v mnogem pogledu interesantne razprave pred okrajnim sodiščem v sobi št. 28. Ob 9. dopoldne se prične najprej razprava proti dvema pekoma zaradi prestopka zakona o pobijanju draginje, ker sta prodajala kruh z manjšo težo, kakor je določeno. Za njima pride na vrsto 8 trnovskih in meščanskih željzarjev, ki so obtoženi prestopka po istem zakonu, ker so navijali cene zelju.

Pred ljubljanskim okrajnim sodiščem že več let ni bilo sličnih razprav. Prva leta so vojni je imelo sodišče veliko opravka z navijalci, dražilci in ponarejalci živil. Po letu 1923 pa so prenehale take ovadbe.

Bled

Notico o anketi glede pritožbe proti regulacijskemu načrtu na Bledu je treba popraviti v tem smislu, da se je ta anketa dne 13. decembra pod vodstvom banskega tajnika dr. Šubica na Bledu sicer res vršila, da pa je komisija le sprejemala pritožbe interesentov, ne pa tudi sklepala o načrtu. Pripominjamo dalje, da je odpor večine blejskih posestnikov proti regulacijskemu načrtu zelo čen, in sicer zlasti iz javnih ozirov. Vsi njih razlogi so navedeni na 30 tiskanih polah. Zato ni verjetno, da bi bil regulacijski načrt sprejet en bloc, v sedanji obliki.

Št. Ilj v Slovenskih goricah

Nalezljive bolezni. V obmejnih krajih Avstrije so se pojavile nalezljive bolezni. Razpasle so se v zadnjem času tudi po obmejnem šent Ilju in njegovi okolici, ker ljudje večkrat prikrivajo bolezni in kličejo neodgovorne inozemske zdravnike. Na davici je obbolelo 5 otrok in ravno toliko na škrlatici. Do sedaj so 3 umrli. Oblast je zaprla želo in uvedla vse varnostne odredbe, da se širjenje nalezljivih bolezni zabrani.

Stekli psi ob severni meji. V Sladki vrh se je zatekel nedavno neznan stekel pes in obgrizel na poti dva šolska dečka in nekega uradnika odtotne papirnice. Psi so domačini pobili, obgrizene pa je cepil proti steklini zdravnik dr. Bačar iz Sentilja in so vsi trije že izven nevarnosti. Pred nekaj dnevi se je zopet priklatil drug stekel pes v Poličko vas pri Jarenini in obkal tam več zdravih psov. Varnostna oblast je odredila pokončati vse sumljive pse v tem kraju. Žal, da ni uvidelo ljudstvo umestnosti te odredbe, ki je bila izdana le v njegovo korist, da odvrne nevarno bolezen. Namesto da bi ljudje pomagali konjaču pri tem delu, pa so nekateri v svoji nevedni odpornosti navalili s koli na konjačevega sina, ki je očetu pomagal, in ga občutno poškodovali. Zagovarjati se bodo morali pred sodnijo za to svoje nepremišljeno dejanje.

Ormož

Proslava rojstnega dne Nj. Vel. kralja je tudi Ormož dostojno završil. Hiše so bile vse v zastavah, delo je počivalo, osnovnošolska deca pa je v meščanski šoli priredila za sebe deklamacije, pevske in telovadne točke.

Sokol priredi v soboto 20. t. m. ob 20. akademijo v telovadnici meščanske šole s prav peštrnim sporedom.

Pogreb tragično umrlega orožnika. Kakor smo že poročali, se je v ponedeljek ponorečil pri vlvaku žand. komandir v Ivanjkovcih, narednik Ilija Pleša in je poškodbam v ormoški bolnici podlegel. Imel je poroto roko, štiri rebra ter zmečkana jetra. V sredo se je vršil pogreb iz bolnice na tuk. pokopališče. Udeležba je bila lepa. Mnogo je bilo orožništva s ptujskim kapetanom in podporočnikom na čelu. G. kapetan se je poslovil od pokojnika in povedal, da je bil Pleša Hrvat, rodom iz Like. Služil je svojčas v avstrijski mornarici in se udeležil pobune v Pulju 1918, bil radi tega obsojen na smrt, potem pa pomiloščen na dosmrtno ječo, iz katere ga je rešil razpad Avstrije. Zapušča ženo z dvehletnim fantkom.

Poljčane

Nesreča med spanjem. Učencu Romihu Francu se je te noči pripetila nezgoda med spanjem. Ponoči se mu je nekaj sanjalo ali kali. V polnu se je namreč tako preobračal, da je končno padel na tla. A tako nesrečno, da si je pri tem zlomil roko v zapestju. Malo je zastokal, se pobral, zopet legel in zaspal. Staršem v sosednji sobi se je sicer zdelo, da je nekaj zaropotalo, a niso polagali večje važnosti nato. Šele zjutraj, ko so se dečku oglašale bolečine, so ugotovili, da ima revček zlomljeno roko in so nato poklicali domačega zdravnika dr. Hronovskega, ki mu je dal roko v trdo zavezo.

Sodražica

Popravek

»Ni res, da so se v župni cerkvi v Sodražici pred 7 leti zvonovi obesili na staro, že načeto tramovje, temveč je res, da je bilo tramovje tedaj že dobro ohranjeno. Ni res, da je prišlo v nedeljo pred 10. decembrom do nesreče, ko je cerkvenik zvonil, ni res, da se je prečni hloč z velikim trusem prelomil in veliki zvon padel na obod zvonika ter potegnil za seboj tudi mali zvon, ki je padel ob uro, in jo močno poškodoval, ni res, da se je veliki zvon ubil in da je škoda ogromna, temveč je res, da se prečni hloč ni prelomil, da veliki zvon ni padel na obok zvonika in potegnil za seboj mali zvon. Pač pa se tramovje, na katerem vise zvonovi, te dni obnavlja, zvonovi in ura pa so popolnoma nepoškodovani.«

Ribnica

Neresnična vest o agrarni reformi na veleposvetu g. inž. Rudeža. Neki individui, ki nima pojma o dostojnosti, si je ohladil svojo strankarsko mrznost do »Jugoslavanca« na ta način, da je v eni sapi kar trikrat mistificiral našega dopisnika. S svojimi nelepimi mistifikacijami je dosegel, da je razburil ribniško dolino, naredil nam nekaj neprijetnosti, ki pa so že likvidirane in da je spravil mladega človeka ob zaslužke. Ze samo ta učinek je tako lep, da bi storil dobro delo tisti, ki bi nam prijavil mistifikatorja, da bi ga naučili malo dostojnosti. Kajti mistifikator ni nič drugega, ko figurski lažnivec, ki ne zasluži prav nobenega usmiljenja. — Med drugimi lažni si je dovolil mistifikator tudi vest, da hoče g. inž. Rudež prodati del svojih posestev po znižani ceni. Reflektanti na to zemljo naj se v osmih dneh kar zglašajo v gradu. — Vest je seveda čisto neresnična in obalujemo, da je izšla v našem listu. Toda, kakor vsak drug list, tako smo tudi mi proti mistifikacijam brez moči, ker moramo zaupati svojim dopisnikom in ker si ne moremo misliti, da je kdo tako zloben, da hoče z lažmi delati zdražbe.

Radio

Ljubljana, sobota, 20. decembra: 12.15 Plošče (Mešan program). 12.45 Dnevne vesti. 13.00 Čas, plošče, borka. 18.00 Viktor Pirmat: V dolini gradov (grad Žužemberk z okoliškimi utrdbami). 18.30 Radio orkester: klavir in harmonij. 19.30 Ga. Orthaber: Anglesčina. 20.00 Koncert delavske godbe »Zarja«. 21.00 Radio orkester: Hawaiian-jazz. 23.00 Napoved programa za naslednji dan.

Zagreb, sobota, 20. decembra: 12.20 Kuhinja. 13.30 Novice. 17.00 Radio orkester 18.30 Novice. 19.25 Delavsko zavarovanje VII. 19.50 Uvod k prenosu. 20.00 Beograd: opera.

Beograd, sobota, 20. decembra: 12.35 Radio orkester. 13.30 Novice. 15.30 Plošče. 16.30 Otroška ura. 17.00 Radio orkester. 18.00 Plošče. 19.30 Turistika; predava g. Sirošević. 20.00 Opera, nato novice in plošče.

Bistvo vzgoje krompirja

Običajni sadež krompirja, kakor se v splošnem vrši v vseh predekih, kjer ta koristna in neobhodno potrebna rastlina uspeva, še ni nikakoli vzgoja rastline, pač pa samo vegetativno razmnoževanje potom gomoljev. Tudi setev ne bi pripomogla k vzgoji, to se pravi k pomnožitvi, oziroma zboljšanju koristnih lastnosti, pač pa vodi samo k temu, da kakovost sadeža obratno na prvotni boniteti, predvsem, da ostane sad zdrav.

Vzgoja v ožjem smislu pa nastaja šele s križanjem. Pri krompirju in sploh gomoljastih rastlinah se križanje vrši na ta način, da prenesemo prašnike ene vrste rastline na pesti druge vrste. Samo ob sebi je umevno, da so križanke, ki jih na ta način dobivamo, podvržene raznim predpisom o požlahtnitvi in nam nudijo vse mogoče variacije. Kako ogromne so te variacije in kako veliki so napori, doseči novo vrsto, ki odgovarja zahtevkam producenta in konsumenta, nam prikazuje dejstvo, da se v posameznih semenarjih povprečno šele izmed 100.000 variacij doseže nova vrsta, ki je zadovoljiva.

Če pomislimo, da se vzgoja nove vrste, po izločitvi ostalih 99.999 vrst v posebnih rastlinjakih, v katerih se ponovno izvaja medsebojno križanje, tako, da imamo v četrtem letu še vedno do 5000 rastlin, od katerih se naslednja tri leta vrši selekcija in ki po dobljenem kon-

čnem rezultatu še vedno potrebujejo tri leta, da se ugotovi vsestranska sposobnost nove vrste, potem nam postane jasno, zakaj imamo tako malo vrst semenskega krompirja.

Znano je, da v nekaterih krajih gotove vrste krompirja sploh ne uspevajo, v drugih pa se sadež naslednjega leta tako pomehkuži, da postane povsem nesposoben za seme. Tak slučaj je n. pr. goriška okolica, ki mora stalno vsako leto nabavljati semenski krompir iz severnih krajev, ker nastopa že v naslednjem letu taka degeneracija, da je neuporaben za seme. Ravnotako pa v teh krajih ne uspevajo razne vrste, ki dobro uspevajo v vlažni zemlji. Krompir, naročen iz Nizozemske, je n. pr. na Pivki in goratih krajih sijajno uspeval, v nižinah pa je prišel gniti že v zemlji. Tako imamo danes že nebroj gospodarskih področij, ki morajo redno uvažati semenski krompir iz inozemstva.

V gospodarsko naprednejših državah so ustanovili posebne preizkuševalne komisije, katerim se morajo predložiti vse nove vrste krompirja. Ta komisija preizkuša nove vrste po njihovih kakovostnih lastnostih in šele, če je ocena te komisije zadovoljiva, se smejo nove vrste izročiti prometu.

Nemška uradna komisija je n. pr. v tekočem letu prejela od posameznih vzgojevalcev nad 10.000 vrst novega krompirja.

Gospodarske vesti

× **Razveseljivo naraščanje izvoza naše perutnine.** Po točnih podatkih naših izvoznikov družb je izvoz perutnine iz naše države letos tako narasel, da bo za več kot 200% večji od lanskega. V zadnjih 5 letih je bil izvoz perutnine sledeči:

leta 1926. 1963 ton v vredn. 20-7 milj. Din;
leta 1927. 2322 ton v vredn. 33-4 milj. Din;
leta 1928. 2377 ton v vredn. 38-5 milj. Din;
leta 1929. 2829 ton v vredn. 43-9 milj. Din;
leta 1930. 5292 ton v vredn. 73-7 milj. Din (v prvih 9 mesecih).

× **Za prost uvoz prašičev v Grčijo.** Minister za poljedelstvo je interveniral preko ministra zunanjih zadev z dopisom grški vladi, naj dovoli nemoten uvoz svinj v Grčijo iz neokuženih krajev. Prepoved in omejenost uvoza naj bi grška vlada izvajala točno po odredbah pogodbe o živinskih boleznih, ki se nabujajo v veterinarski konvenciji, ki je predvidena z Grčijo. Ker je v južnih krajih do 150.000 svinj, godnih za klanje, obstoji potreba, da se čim prej eksportirajo.

× **Ameriškim izvoznikom.** Ker kažejo Amerikanci zanimanje samo za one inozemske izvoznike, ki jim nudijo vzorce in predložijo cenike, sporoča zavod za pospeševanje zunanje trgovine vsem zainteresiranim, naj pošljejo svoje vzorce in cenike v New York. Tam že obstoja jugoslovanski izvozni urad s stalno izložbo vzorcev blaga. Brez vzorcev in cenikov je vsako poslovanje z ameriškim uvozniki izključeno. Naslov urada je Yugoslav trade information office, 48 West-end Street, New York City.

× **Drakonične kazni proti bilančnim sleparijam v Italiji.** Pred par dnevi je dobil zakonsko veljavnost kraljevski dekret, s katerim se nadomeščajo členi 246 do 250 trgovskega zakona v Italiji z novimi sankcijami pri neregelnem poslovanju, upravljanju, nadzorstvu in likvidaciji delniških družb. Za vse te prestopke so predvidene naravnost drakonične kazni od 3 do 5 let zapora in od 10.000 do 100.000 lir. — Tem kaznim zapadejo vse one osebe, ki zavražajo široko publiko in prikazujejo v potvorbjeni obliki dejansko stanje takih družb.

Dobave

Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 31. decembra t. l. ponudbe glede dobave 1500 kg cilindričnega olja, 1500 komadov hrastovih pragov ter glede dobave 50 kg aluminijeve tekočine.

Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 5. januarja 1931 ponudbe glede dobave 1 brzovrtnega stroja, raznega železa, 1000 m žičnih vrvi, 40 plošč železne in cinkove pločevine in 300 m³ jamskega lesa.

Dne 5. januarja 1931 se bo vršila pri Direkciji pomorskega saobračaja v Splitu ofertalna licitacija glede dobave 50 steklenic za dissous plin; pri Direkciji državnih železnic v Sarajevu pa glede dobave železnih cevi za vodovod. (Oglašata sta na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri omenjenih direktorijah.)

Borzna poročila

dne 19. decembra 1930.

Devizna tržišča

Ljubljana, dne 19. dec. Amsterdam 22.705 do 22.765, Berlin 13.4675, Bruselj 7.8872, Budimpešta 9.867—9.897, Curih 1094.40—1097.40, Dunaj 7.9368—7.9668, London 274.22, New York 56.24—56.44, Pariz 221.86, Praga 167.62, Trst 295.42—295.59.

Zagreb, 19. decembra. Amsterdam 22.705—22.765, Dunaj 7.9368—7.9668, Berlin 13.4675 do 13.4825, Bruselj 7.8872 bl., Budimpešta 9.8727 do 9.9027, London 273.82—274.62, Milan 294.45 do 296.45, New York ček 56.25—56.54, Pariz 220.86—222.86, Praga 167.22—168.02, Curih 1094.40—1097.40.

Dunaj, 19. decembra. Amsterdam 285.90, Beograd 12.5813, Berlin 169.29, Bruselj 9.916, Budimpešta 124.23, Bukarešta 4.2167, Kopenhagen 189.75, London 34.4763, Madrid 76.10, Milan 37.155, New York 709.90, Pariz 27.91, Praga 21.0713, Sofija 5.1440, Stockholm 190.40, Varšava 79.56, Curih 137.85.

Curih, 19. decembra. Beograd 9.1260, Pariz 20.26, London 25.0125, New York 515.—, Bruselj 74.975, Milan 26.965, Madrid 55.25, Amsterdam 207.40, Berlin 122.87, Dunaj 72.55, Sofija 3.7325, Praga 15.285, Varšava 57.75, Budimpešta 90.215.

Vrednostni papirji

Na ljubljanskem tržišču ni sprememb.

Zagreb, 19. decembra. Državni papirji: 7% inv. posojilo 85.50—86.50, voj. škoda ar. 425.50—426 (427, 425.50), kasa 425—426 (426, 425.50, 425), dec. 425—425.50 (425), februar 416.25—418 (416.50), marec 416.125—418, 4% agr. obv. 52.50 bl., 7% Bler, pos. 78.75—79.50 (80, 79), 8% Bler, pos. 90.62—92, 7% pos. hip. banke 77—80. Banke: Hrvatska 50 d., Prašedion 935—945, Udružena 189.50—190, Ljubljanska kreditna 124 d., Medjunarodna 67 d., Industrije: Šećerana Osijek 295—300, Trboveljska 370—371, Slavonija 200 d., Vevče 126 d.

Dunaj, 19. decembra. Bankverein 16.80, Kreditni zavod 46.75, Dunav-Sava-Adria 13.90, Prioritete 86.65, Trbovlje 45.50, Leykam 3.

Notacija naših državnih papirjev v inozemstvu.

London, 19. decembra. 7% Blaire 77—79.

New York, 19. decembra. 8% Blaire 90.50—92, 7% Blaire 78—79.50, 7% pos. drž. hip. banke 70—75.

Žitna tržišča

Na ljubljanskem tržišču tendenca čvrstava, brez prometa.

Novi Sad, 19. decembra. Radi praznika borza ni poslovala.

Budimpešta, 19. decembra. Tendenca slabša, promet miren. Pšenica: marec 15.16—15.19, (15.16—15.17), maj 15.16—15.22 (15.17—15.18). Rž: marec 9.67—9.85 (9.83—9.84). Koruza: maj 12.41—12.50 (12.42—12.44), transit 25, maj 10 do 10.30 (10.22—10.24).

Ljubljansko lesno tržišče

Tendenca neizpremenjena, promet 2 vagona bukovih drv, 1 vagon oglja.

Sport

Savezni lahkootletki program za 1. 1931

Glavna skupščina lahkootletkega saveza v Zagrebu je določila za leto 1931 naslednje razdelitve državnih prvenstev:

5. aprila v Beogradu cross-country.

6. in 7. junija prvenstvo moštev v vseh večjih mestih.

Prvenstvo poedincev I. del dne 18. in 19. julija v Zagrebu, II. del 18., 19. in 20. septembra v Zagrebu; ta del bo obenem izbirni meeting za balkansko olimpijado v Atenah.

4. in 5. julija damsko državno prvenstvo v Pančevu.

Lep uspeh češkega hokeja na ledu

V Berlinu se je vršil mednarodni turnir v hokeju na ledu. Ta panoga je pri nas neznana, je pa ena najlepših panog zimskega sporta. Lani je nabavila SK Ilirija kompletno opremo in bo letos pričela s sistematičnim treningom. Hokej na ledu bo gotovo dobil številnih pristašev.

Na berlinskem turnirju so sodelovali Lawn Tennis Club Praga, moštvo univerze Oxford, Berliner Schlittschuh Club in Brandenburger Eislauf Verband. LTC je premagal BEV s 7 : 1, BSC s 2 : 1, z Oxfordom je igral 1 : 1. S 5 točkami so postali zmagovalci. Pri čelih igra znani kanadski igralec dr. Watson, ki je igral preje na Dunaju.

Najprimernejša darila za Božič in novo leto

ALKO-LIKERJI

Dobivajo se v vseh špecerijskih in delikatesnih trgovinah

»ALKO« d. z o. z. v Ljubljani

935

Dalmatinska viška vina

osebno kupljena na otoku Visu, Vam nudi

Aškerčeva klet

Točijo se po 10—14 Din liter. Prispela ravno kar.

Za številan obisk se priporoča

V. Miloš

„POPPAEA“

Zavodi za izdelovanje kozmetičnih preparatov LJUBLJANA, Dunajska cesta 31

Zaradi opustitve prostega skladišča prodaja do konca tega meseca v svojih prostorih 80% parfumirano kolinsko vodo za liter po 80.— Din. • Za večje količine posebne cene. • Priporoča se gg. trgovcem in brivnicam ugodna prilika.

Schmeling mora braniti svoj naslov

Boksarska komisija države New York je brzojavno pozvala svetovnega prvaka Schmelinga, da mora tekom petnajstih dni sprejeti poziv Sharkeya. Istočasno je komisija opozorila Schmelinga, da je rok šestih mesecev, tekom katerih mora braniti svoj naslov, potekel že 12. decembra.

Mariborski smučarski klub

Mariborski smučarski klub priredi dne 11. januarja 1931 svojo klubsko tekmo na Pohorju s startom in ciljem Ruška koča.

Tekmuje se v treh kategorijah in sicer: senjori, junjori in dame v konkurenci ter senjori in junjori izven konkurence.

Dolžina prog je: za senjore 15 km, za junjore 8 km in za dame 5 km.

Tekme se lahko udeležijo člani Mariborskega smučarskega kluba v konkurenci, člani ostalih klubov JZSS pa izven konkurence. Vsak tekmovalac mora biti verificiran pri JZSS.

Starta se ob 9. uri pri Ruški koči.

Prijavnina za tekmovalca je 10 Din. Prijave se sprjemajo pri klubovem tajniku v trgovini Stojec, Jurčičeva ul. 8, Maribor, do 10. januarja. Pozneše prijave proti dvojni prijavnini do ene ure pred startom.

Vodstvo tekme sestoji iz sledečih gg.: predsednik ing. Saša Mis, tehnični vodja inž. Rudi Kudek, starter Koebeck, časomerilec na startu Zitterschlager, časomerilec na cilju: Zitterschlager in Pirnat, sodnik na cilju Dekleva, zapisničarja gdč. Pivko, Franko, zdravnik dr. Furlan.

Prvoplasirani tekmovalci vseh treh kategorij v konkurenci prejmejo darila, drugo plasirani klubske plakete, tretje plasirani diplome. Izven konkurence prejmejo prvoplasirani klubske plakete, drugo plasirani pa diplome. Zmagovalec v kategoriji senjorjev v konkurenci postane klubski prvak za leto 1931.

Čas in kraj objave doseženih uspehov in razdelitev nagrad se bo pravočasno javil.

Smučarski klub Ljubljanskega Sokola vabi svoje člane in vse zainteresirane na prvo odsekovo predavanje »O smučanju«, ki bo v torek 23. t. m. ob 20. uri v društveni odborovi sobi v Narodnem domu. Predava brat ing. Ciril Pogačnik.

Papir za zavijanje

potiskan in nepotiskan prodaja po nizki ceni

tiskarna »Merkur«, Ljubljana Gregorčičeva ulica 23

Krasna božična darila

za dame, gospode in otroke dobite v novi, moderno urejeni galanterijski trgovini

989

Jvan Samec

Ljubljana, Mestni trg 21

Cene solidne in točna, prijazna postrežba! V nedeljo odprto od 8 do 1/2 ure in popoldne od 2—6 ure

Kmetijska družba v Ljubljani

TURJAŠKI TRG 3

je glavna zastopnica kmetovalcev v dravski banovini in šteje nad 380 kmet. podružnic in okrog 26.000 članov. Člani plačajo na leto 40 Din in dobivajo za to brezplačno strokovni list

»KMETOVALEC«

Ta list jim nudi strokovni pouk in navodila za umno gospodarstvo. Družba dobavlja članom tudi razne kmetijske potrebščine

VSAK KMET MORA BITI ČLAN KMETIJSKE DRUŽBE

Oblastna uprava Udruženja strojevodij kraljevine Jugoslavije javlja preതുvest, da je njen ustanovitelj, častni predsednik, urednik lista »Strojevodja« itd., gospod

Pavel Dežman

kontrolni strojevodja direkcije drž. železnice

dne 17. t. m. nenadoma preminul.

Pogreb nepozabnega voditelja in tovariša se vrši dne 20. t. m. ob 14. uri iz društvenih prostorov, Ljubljana VII., Frankopanska ulica (goštilna »Keršič«).

Vodstvo Udruženja žel. strojevodij.

Službene objave

Razglasi kraljevske banske uprave

VIII. Nr. 6556/3. 3083

Razglas.

Družbi »Metra« zružene tvornice trakov in pramenov d. d. v Ljubljani sem odobril izpremembe pravil v §§ 1., 3., 7., 8., 26., 27., 28., 31., 36., 37. in 49. po sklepih občnega zbora z dne 30. julija 1930. Firma družbe se izpremeni v »Mariborska industrija svile, d. d., prej »Metra« v Ljubljani, ostale izpremembe se pa nanašajo zlasti na razširitev delokroga družbe na fabrikacijo svilenih izdelkov, na znižanje članov upravnega sveta in na trajanje poslovnega leta, ki se sedaj sklada s koledarskim.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine,

v Ljubljani, dne 6. decembra 1930.

Vršilec dolžnosti bana:

Dr. Pirkmajer, s. r.

*

II. No. 34.923.

Razpust društva.

Društvo »Slovenski dirkalni klub v Ljubljani« je razpuščeno, ker že več let ne deluje, nima ne članov niti imovine in torej tudi ne pogojev za pravni obstoj.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine, dne 12. novembra 1930.

Po odredbi bana
načelnik upravnega oddelka
Dr. Staré, s. r.

Razglasi sodišč in sodnih oblastev

Kps 73/30—11 3088

Oklic

S pravnomočno sodbo okrajnega sodišča v Trebnjem z dne 21. oktobra 1930 opr. št. Kps 73/30—7 se je prepovedalo posejanje krčm za dobo dveh let Jurmanu Pavlu, dne 5. novembra 1906 na Zaplazu rojenemu, v Vel. Loko, srez Novo mesto pristojnemu posestniku sinu, na Zaplazu št. 45 stanujočemu.

Okrajno sodišče v Trebnjem, odd. II., dne 8. decembra 1930.

*

Nc 242/30—3. 3089

Amortizacija.

Na prošnjo Novak Jožeta, posestnice moza na Kalu št. 17, zastopane po svoji ženi Novak Ani, posestnici tam, se uvaja postopanje za amortizacijo izgubljenih vložnih knjižic Posojilnice v Žužemberku št. 4665, glaseče se na ime Cecilija Novak, in št. 4932, glaseče se na ime Pepa Novak, vsaka z vlogo po 1087 Din 17 p.

Imetnik te knjižice se poziva, da uveljavi svoje pravice v šestih mesecih, ker bi se drugače po tem roku izreklo, da sta ti dve vložni knjižici brez veljave.

Okrajno sodišče v Trebnjem, odd. I., dne 15. decembra 1930.

E IV 2328/30—14

3087

Dražbeni oklic.

Dne 30. januarja 1931. ob desetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 27 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga k. o. Grajski marof, vl. št. 276.

Cenilna vrednost: 444.861,25 Din; najmanjši ponudek: 222.431,25 Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je prigrasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Mariboru, odd. IV., dne 11. decembra 1930.

*

E 784/30-9

3081

Dražbeni oklic.

Dne 6. februarja 1931. ob poldevetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 4 dražba nepremičninskih deležev: do hiše, njiv, travnikov, gozdov, zemljiška knjiga Križevci, 2/3 vl. št. 40, 1/12 vl. št. 160; 2/12 vl. št. 509; 1/2 vl. št. 606.

Cenilna vrednost: 43.815 Din; vrednost pritike 2075; najmanjši ponudek 29.102 Din 60 p.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je prigrasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Murski Soboti, dne 11. decembra 1930.

*

E IX 3896/30—7.

3075

Dražbeni oklic.

Dne 9. februarja 1931. ob desetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 27 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga: a) k. o. Sv. Lovrenc na Poh., vl. št. 243; b) k. o. Sv. Lovrenc na Poh., vl. št. 9; c) k. o. Recenjak, vl. št. 10.

Cenilna vrednost: a) 264.636 dinarjev, b) 399.366 Din, c) 155.707 Din; vrednost pritike: a) 5315, b) 23.390 Din, c) 2515 Din; najmanjši ponudek: 525.666,66 Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je prigrasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Mariboru, odd. IX., dne 9. decembra 1930.

*

E 363/30—5

3086

Dražbeni oklic.

Dne 27. marca 1931 ob desetih bo na licu mesta v Zadrgi št. 8 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga Duplje, vl. št. 245.

Cenilna vrednost: 152.292 Din.
vrednost pritike: 35.423 Din;
najmanjši ponudek: 125.143,32 Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je prigrasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Trzinu,
dne 9. decembra 1930.

*

P VIII 221/30—63.

3085

Razglasitev preklica.

S sklepom Okrajnega sodišča v Ljubljani z dne 24. maja 1930., opravilna številka L VIII 2329—45, je bila Cirman Frančiška, posestnica v St. Vidu nad Ljubljano št. 17, zaradi slaboumnosti omejeno preklicana.

Okrajno sodišče v Ljubljani, odd. VIII., dne 12. decembra 1930.

Vpisi v trgovinski register.

Vpisale so se izpremembe in dodatki pri nastopni firmi:

877. Sedež: Kranj.

Dan vpisa: 13. decembra 1930.

Besedilo: Oak, lesna industrijska in trgovska družba z o. z.

Po sklepu izrednega občnega zbora družnikov z dne 28. novembra 1930. sta se spremenila §§ 1. in 11. družbene pogodbe z dne 29. septembra 1926. Besedilo tvrdke odslej: Fr. Šumi & Co., lesna industrijska in trgovska družba z o. z. ali srbohrvatsko: Fr. Šumi & Co., industrija i trgovina drvom, društvo s o. j.

Zastopstvo in podpis tvrdke: Družbo zastopata kolektivno en poslovodja in en prokurist. Tvrdka se podpisuje na ta način, da njenemu pisanemu, natisnjenemu ali s pečatom odtisnjenemu besedilu pristavi svoja podpisa en poslovodja in en prokurist, slednji vselej s pristavkom pp.

Vpiše se prokurist Šumi Anton, zasebni uradnik v Ljubljani, Pražakova ul. št. 15.

Deželno kot trgovsko sodišče v Ljubljani, odd. III., dne 13. decembra 1930.

Firm 2080/30 Rg C III 99/5.

Razglasi raznih uradov in oblastev

Stev. RU 478/24—21.

Razglas o razgrnitvi načrta

o nadrobni razdelbi skupnih zemljišč posestnikov iz Gorenjevasi.

Načrt o nadrobni razdelbi skupnih zemljišč, ki so vpisane pod vl. št. 15 v katastrski občini Gorenjevasi, sodni okraj Višnjagora, bo na podstavu § 96 zakona z dne 26. oktobra 1887, dež. zak. št. 2/88 od dne 26. decembra 1930. do vstetega dne 8. januarja 1931. v občinskem uradu Gorenjevasi razgrnjen na vpogled vsem udeležencem.

Obmejitev načrta s kolci na mestu samem se je že izvršila.

Načrt se bo pojasnjeval dne 29. decembra 1930. v času od 10. do 11. ure pri županstvu v Gorenjevasi.

To se daje splošno na znanje s pozivom, da morejo neposredno, kakor tudi posredno udeležene stranke svoje ugovore zoper ta načrt v 30 dneh od prvega dneva razgrnitve dalje, t. j. od dne 26. decembra 1930. do dne 24. januarja 1931. pri podpisnem komisariju

za agrarne operacije v Ljubljani vložiti pisмено ali dati ustno na zapisnik.

Komisar za agrarne operacije
v Ljubljani, dne 16. decembra 1930.

*

Stev. RU 411/22—61.

Razglas o razgrnitvi načrta

o nadrobni razdelbi skupnih zemljišč posestnikov iz Gorenjevasi

Načrt o nadrobni razdelbi skupnih zemljišč, vpisanih pod vl. št. 437 v katastrski občini Staravas, sodni okraj Mokronog bo na podstavu § 96. zakona z dne 26. oktobra 1887, dež. zak. št. 2/1888 od dne 29. decembra 1930. do vstetega dne 11. januarja 1931. v občinski pisarni Skočijan pri Mokronogu razgrnjen na vpogled vsem udeležencem.

Obmejitev načrta s kolci na mestu samem se je že izvršila.

Načrt se bo pojasnjeval dne 30. decembra 1930. v času od 15. do 16. ure v občinskem uradu Skočijan pri Mokronogu.

To se daje splošno na znanje s pozivom, da morejo neposredno, kakor tudi posredno udeležene stranke svoje ugovore zoper ta načrt v 30 dneh od prvega dneva razgrnitve dalje, t. j. od dne 29. decembra 1930. do dne 27. januarja 1931. pri podpisnem komisariju za agrarne operacije v Ljubljani vložiti pisμένο ali dati ustno na zapisnik.

Komisar za agrarne operacije
v Ljubljani, dne 16. decembra 1930.

*

Stev. RU 553/27—29.

Razglas o razgrnitvi načrta

o nadrobni razdelbi skupnih zemljišč, oziroma uredbi užitnih in gospodarskih pravic posestnikov iz Zlogana.

Načrt o nadrobni razdelbi, oziroma uredbi užitnih pravic skupnega sveta, vpisanega pod vl. št. 317 k. o. Dule, in v seznamu XLV vpisanih parcel št. 2184 in 2759 k. o. Staravas, sodni okraj Mokronog bo na podstavu § 96 zakona z dne 26. oktobra 1887, dež. zak. št. 2/1888 od dne 29. decembra 1930. do vstetega dne 11. januarja 1931. v občinskem uradu Skočijan pri Mokronogu razgrnjen na vpogled vsem udeležencem.

Obmejitev načrta s kolci na mestu samem se je že izvršila.

Načrt se bo pojasnjeval dne 30. decembra 1930. v času od 14. do 15. ure v občinski pisarni v Skočijanu pri Mokronogu.

To se daje splošno na znanje s pozivom, da morejo neposredno, kakor tudi posredno udeležene stranke svoje ugovore zoper ta načrt v 30 dneh od prvega dneva razgrnitve dalje, t. j. od dne 29. decembra 1930. do dne 27. januarja 1931. pri podpisnem komisariju za agrarne operacije v Ljubljani vložiti pisμένο ali dati ustno na zapisnik.

Komisar za agrarne operacije
v Ljubljani, dne 16. decembra 1930.

*

Stev. RU 312/1918—17.

Razglas o razgrnitvi načrta

o nadrobni razdelbi skupnih zemljišč posestnikov iz Lešnjice.

Načrt o nadrobni razdelbi skupnih zemljišč, ki so vpisane pod vl. št. 27. v katastrski občini Lešnjica, sodni okraj Novo mesto, bo na podstavu § 96 zakona z dne 26. oktobra 1887, dež. zak. št. 2/1888 od dne 30. decembra 1930. do vstetega dne 12. januarja 1931. v občinskem uradu St. Peter pri Novem mestu.

Obmejitev načrta s kolci na mestu samem se je že izvršila.

Načrt se bo pojasnjeval dne 31. decembra 1930. v času od 9. do 10. ure pri načelniku gospodarskega odbora v Lešnjici.

To se daje splošno na znanje s pozivom, da morejo neposredno, kakor tudi posredno udeležene stranke svoje ugovore zoper ta načrt v 30 dneh od prvega dneva razgrnitve dalje, t. j. od dne 30. decembra 1930. do dne 28. januarja 1931. pri podpisnem komisariju za agrarne operacije v Ljubljani vložiti pisμένο ali dati ustno na zapisnik.

Komisar za agrarne operacije
v Ljubljani, dne 16. decembra 1930.

Ouida:

Kneginja Zurova

Roman.

17

»Obljubila sem vašim sestram vzorec ročnega dela,« je rekla, dasi je nerada ubogala. »Kaj veste o Sergiju Zurovu, Jack? Povejte mi!«

»Mislim, da veste vse ravno tako kakor jaz,« je odgovoril. »Toda ve ženske ste pač take. Ni je stvari, nad katero bi se spotikale, glavno je, da morete reči: dobro sem jo spravila in preskrbel!«

Okrenil se je in naslednjega dne je na vse zgodaj zapustil Felicé; bil mlad, zal kavalir in sam svoj gospod. Bil je Karel pl. Jura in nekega dne je postal markiz pl. Skotland. Nič ga ni moglo ovirati, da ne bi pogledal Veri v oči in ji priznal svojo ljubezen, samo, samo...

Vera je sprejela iz Canelota pahljačo Marije Terezije, toda Jura se ni vrnil.

Tistega večera so imeli v Felicé gledališko predstavo. Igrali so neko spolzko francosko burko. Ko so gostje vstali izza mize, da se podajo v gledališko dvorano, se je Sergij Zurov sklonil k Lady Dolly.

»Pošljite vašo hčerko v posteljo: Ta stvar ni zanjo. Lady Dolly se je ugriznila v ustne. Začuden ga je pogledala, vendar pa je naredila, kar je hotel. Stopila je k Veri in jo pobožala s svojo pahljačo.

»Dragica,« je rekla, »trudna si. Pojdi v svojo sobo. Predstava te itak ne zanima in tvoje zdravje je dragoceno.«

»Brez dvoma ima resne namene,« je pomislila, ko

se je napolnila v majhno, čedno gledališko dvorano, ki je bila razsvetljena z nešteti lestenci. Za poletne dovtype igre ni imela danes zmisla ne veselja. Neprestano je opazovala kneza Zurova, ki je ves čas, neroden in težak, sedel na svojem žametnem sedežu z napol priprtimi očmi in z namrščenimi obrvmi. In ko ga je tako gledala ter sledila svojim mislim, se je morala nekaterikrat glasno zasmejati, kar so v njeni bližini sedeči pripisovali odrskemu igranju.

V odmoru je Zurov vstal, prišel k njej, sedel poleg nje na prosto stoličo ter se poigraval z njeno pahljačo. Milady,« je začel »vedno sva si bila dobra prijateljca, kaj ne? Kaj bi mi odgovorili, če bi vam dejal, da se potegujem za roko vaše hčere?«

Med govorjenjem je zgrinjal in razgrinjal pahljačo. Orkester je igral fortissimo in Lady Dolly je molčala. Kotička pri ustnih sta se ji nekoliko spafilila.

»Vsaka mati bi dala samo en odgovor,« je odgovorila končno. »Predobri ste in jaz sem srečna, knez.«

»Torej mi dovoljate, da jutri z njo izpregovorim?« je nadaljeval.

»Pustite, da najprej jaz z njo govorim,« je rekla. »Tako mlada je še.«

»Kakor želite, gospa. Vse, kar posedujem, z menoj vred, polagam pred njene noge.

Orkester je zaigral overturo in svileni zavesa se je dvignila. Lady Dolly se je globoko oddahnila.

»Vroč je,« je mrmrala, »dobro bi bilo odpreti kako okno. Pa ste me tudi tako iznenadili —«

Tistega večera je vzela dvojno dozo klorala, pa vkljub tem ni mogla zaspati.

»Nikoli je ne bom mogla pregovoriti,« je pomislila in s suhimi, vročimi očmi je strmela v luč, ki je odsevala

v ogledalu. Videla je Verine ponosne, nedolžne oči in videla je njenega očeta. »Ali se mrtvi vračajo?« je pomislila.

V svileni postelji jo je zabeležilo, vztrepetala je in začutila, da je stara.

Stala je tik na robu zločina, imela pa je vest, dasi majhno in slabotno, ki pa se je redkokdaj oglasila.

Vera je vstala ob solnčnem zahodu in šla ven z Lorisom. Hodila je po parku in rosnih vrtovih. Natovorjena s cveticami se je vrnila domov okrog devete, ko je v gradu nanadno še vse spalo.

Kako se je začudila, ko je dobila mater pokoncu. Poklicala jo je k sebi. Bila je že napol opravljena ter ogrnjena z višnjem jutranjim plaščem. Razširila je roke in pritisnila k sebi hčerko.

»Dragi otrok,« je mrmrala, »imam veliko, krasno vest zate, vest, ki me je osrečila, Vera —«

»Tako?« je rekla deklica.

»Da, presrečna sem, ker to je tudi tvoja bodoča sreča. Morda pa si že uganila, otrok, dasi si še premlada in ne moreš še vedeti, kaj je ljubezen. Vera, draga hčerka, moj stari prijatelj, knez Zurov je prosil za tvojo roko.«

»Mati!« je vzkliknila Vera in odskočila korak nazaj. Njeno obličje je odražalo neizrekljivo strmenje in strahen stud.

»Presenečena si, draga,« je žgoleda Lady Dolly. Kajpak, otrok si še. Toda preudari, Vera, in uverila se boš, da je zate velika čast. Pomisli, kaj te čaka ob strani moža —«

»Mati!« jo je vnovič prekinila. Takrat pa je ta beseda odmevala kakor prestrašen krik, kakor obupen klic na pomoč in za usmiljenje.

Kje je pokopan zadnji ruski car

Bivši poveljnik češkoslovaških legij v Sibiriji, francoski general Maurice Janin, je pravkar dogotovil svoje najnovejše delo »Konec ruskega carstva in carske armade«. V posebnem dodatku k tej knjigi pa pripoveduje, kako so zbrali zadnje ostanke carja Nikolaja II. iz jame, kjer so vso carsko rodbino sežgali, in kako je on prišel te ostanke v Francijo, kjer počivajo sedaj v generalovi rodbinski grobnici. Pri prenosu je generala podpiral češkoslovaški legionar Uraus, ki je škrinjico vestno čuval vso pot od Daljnega vzhoda do Francije.

Carska rodbina je bila pomorjena v Sibiriji. Sodil je sodnik Sokolov, ki je tudi pepel sežganih trupel zbral in ga prepeljal v Mandžurijo. Tam so hoteli zadnje ostanke sežganih trupel pokopati, iz strahu pred revolucijo pa so jih nesli dalje v Peking, odkoder naj bi jih Angleži prepeljali v Evropo. Angleži pa so to prošnjo odklonili in zato je naprosil general Diederichs generala Janina, naj on izroči štiri škrinjice velikemu knezu Nikolaju Nikolajeviču. O tem piše Janin:

»General Diederichs mi je 21. t. m. izročil škrinjico, ki je bila dotlej shranjena v neki banki, v škrinjici pa so bili človeški ostanke in nekaj važnih dokumentov. Ob enem mi je izročil pismo za velikega kneza Nikolaja Nikolajeviča in pa seznam vseh predmetov, ki so bili

v škrinjici in pa še v nekaterih kovčegih, ki mi jih je tudi izročil. V škrinjici je bilo okoli 30 človeških kosti, potem nekaj človeške masti, ki se je med garenjem topila in kapljala na tla in en odrezan prst, ki je pripadal po mnenju strokovnjakov neki starejši ženski, brčkone carici. Zob ni bilo. Sokolov mi je povedal, da so glave porezali od trupel, odnesel pa je glave neki Apfelbaum neznano kam.

Potem so bili tu še drugi predmeti: precej drobcev polomljenih okraskov in draguljev, ostanke obleke in obuval, kovinski deli na obleki (gumbi itd.), krvavi koščki tapete, krogle iz pušk, ki so obtičale v zidu in razne fotografije. Seznam je obsegal 311 števil.

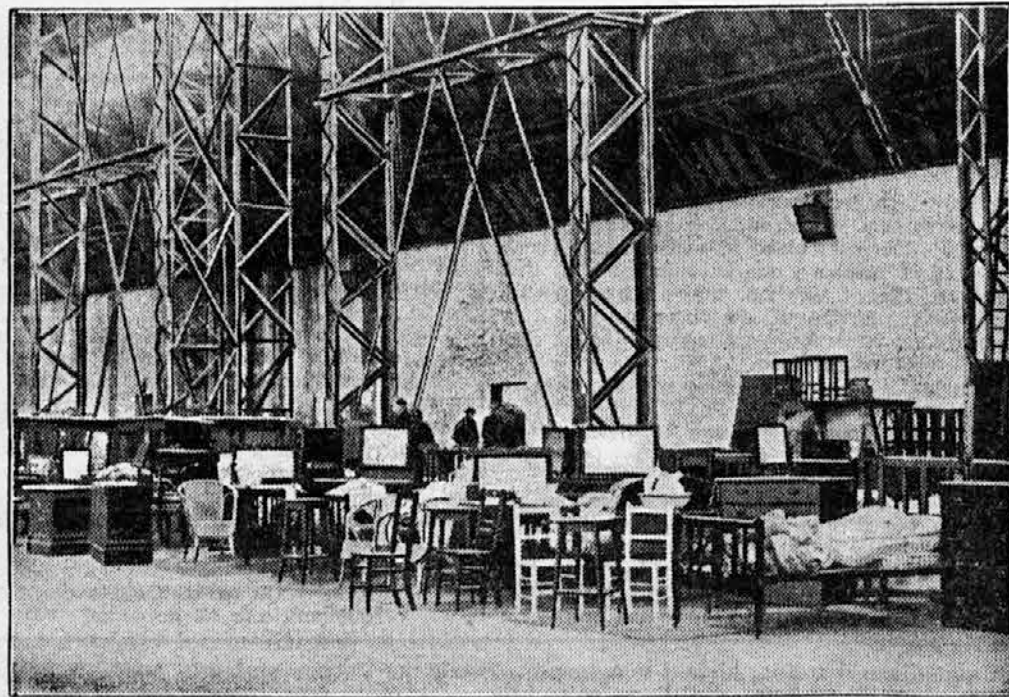
Generalu Diederichsu sem obljubil, da bom to nalogo prevzel in da bom osebno obvestil o vsem tudi francosko vlado. Od takrat naprej sem hranil škrinjico in kovčege vedno v svoji sobi. Prevoz teh stvari pa je bil včasih zelo neroden in siten posel. Kar vedno, vedno vidim pred seboj svojega zvestega oprodo Krausa, kako se je pretepal s kitajskimi kuliji, da mu niso nič vzeli.

V Franciji je hotel Janin vse predmete izročiti velikemu knezu Nikolaju Nikolajeviču. Ker je pa »del, da bi s tem vsemu knezu utegnil napraviti kako neprijetnost, je položil vse ostanke v svojo rodbinsko rakev.

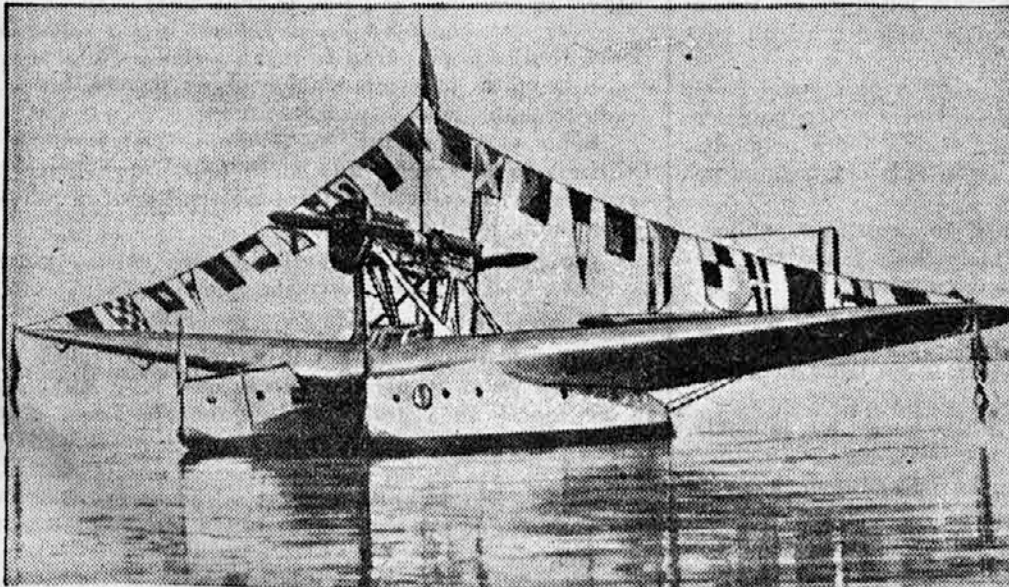
Hčerka znanega (že umrlega) nemškega bogataša Stinnesa in njen ženin Aksel Söderström.

Stinnesova hčerka se je poročila te dni v Londonu z lastnikom velike švedske filmske tvrdbe.

Angleško pristanišče za zrakoplove so zaprli.

Zaradi znane nesreče orjaškega zrakoplova »R 101« je angleška vlada ustavila nadaljno gradnjo zrakoplovov in je pristanišče za zrakoplove v Sowdenu zaprla. Vse orodje in stroje bodo prodali. Na sliki vidimo predmete, ki pridejo na dražbo.

Let italijanskih letal v Brazilijo.

Dvanajst italijanskih hidroplanov (vodnih letal) je odletelo te dni v Brazilijo. Vsako letalo ima 4 moze posadke. Pot so razdelili na 7 delov: prva postaja bo na Španskem v mestu Kartagena. — Na sliki vidimo z zastavicami okrašeni hidroplan prekooceanskega letalca Maddalene.

»Kraljice lepote« kot žene

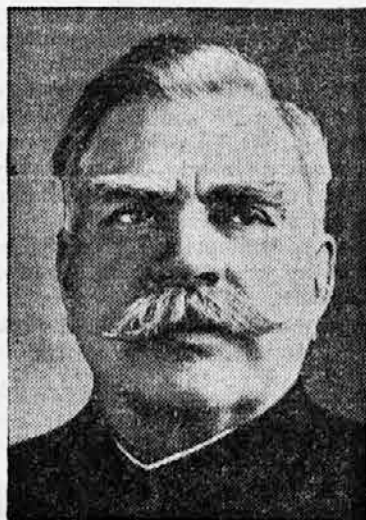
Neki ameriški list je nedavno priredil zanimivo anketo o vprašanju, če lahko razne »kraljice lepote« in razne »miss« lahko postanejo dobre žene in skrbne matere? Odgovori na to vprašanje so bili zelo zanimivi in se dajo na kratko povedati tako:

Niš ne ovira raznih »kraljic lepote«, da ne bi mogle postati idealne in dobre žene. Vsako pametno in razumno vzgojeno dekle zna vedno izrabiti svojo lepo zunanost na primeren način, seveda na vljuden in pošten način, kar je že eden od pogojev za srečno možitev. Ne sme se pa preveč zagledati in zaverovati v svojo lepoto in ne sme nikdar pozabiti, da je lepota minljiva, kajti silno neprijeten in neprijeten vtis dela ženska, če govori vedno le o sebi in o svoji lepoti. Take ženske noben možki ne mara.

So pa tudi možje, ki se kar bojijo lepих žen, čeprav so zaljubljeni vanje. Ti možje pa nimajo prav, kajti tudi lepe žene so lahko poštene. Razumna »kraljica lepote« torej svoje lepote ne bo preveč podčrtavala, ampak si bo znala tudi s svojimi duševnimi lastnostmi osvojiti možko srce.

Uvaževati pa morajo »kraljice lepote« tudi to, da se od nagrad in trenutne slave pri raznih konkurencah ne da živeti dolgo, kajti ženska, ki hoče srečno, mirno in zadovoljno živeti, se mora dobro omožiti.

Možje pa, ki se hočejo poročiti s »kraljicami lepote«, naj ne gledajo samo na telesno lepoto svojih izvoljenk, ampak morajo dobro preštudirati tudi njihov značaj in njihovo srce.

Maršal Joffre.

Francoski maršal Joffre, ki je poveljeval francoski armadi v začetku svetovne vojne, je težko obolel. Kakor je znano, je maršal Joffre ustavil prodiranje nemške armade v Francijo ob reki Marne in s tem tudi v glavnem odločil končni izid svetovne vojne. Maršal Joffre je star že blizu 80 let.

Koliko velja ženska

To vprašanje ni postavljeno v pomenu, koliko da velja vzdrževanje žene, ampak v pravem pomenu besede. V Tiflisu, kjer imajo že več ženskih klubov, kjer razpravljajo o »ženskih pravicah« in o »svobodi žene«, hodijo namreč mohamedanke še vedno z zavito glavo na ulico in tudi Meliha, lepa žena starega tatarskega bega, se je še vedno držala te stare navade. Ni se pa držala starih mohamedanskih običajev na celi črti. Pri njenem možu je služil namreč lep, mlad hlapec, ki je pripadal verski sekci »ognječastilcev«; tudi taki ljudje še žive v Tiflisu. Meliha se gorečim pogledom lepega hlapca ni mogla upirati in ker je tudi hlapec skoraj gotovo rajši častil ognjevito gospo Meliho kakor pa navaden plamen v svojem svetišču, se je pač zgodilo, kar se je moralo zgoditi: mlada žena je z mladim fantom pobegnila. Staremu begu to seveda ni bilo prav in da dobi ženo nazaj, je oborožil svoje ljudi. Oborožil pa se je tudi mladi fant in prišlo je do boja. Boja se je pa stari beg le zbal in zato se je začel pogajati. Vsedel se je in napisal pismo, kjer pravi, naj mladi Omar gospo Meliho le v božjem imenu obdrži, njemu pa mora plačati odškodnino in sicer: par novih čevljev, kučmo, srebrno bodalo in 500 rubljev.

Mladi Omar je pa svojo izvoljenko cenil precej nižje in je na kratko odgovoril: dvesto rubljev pa niti fika več! Vse nadaljne prigovarjanje od nasprotni strani, naj ceno, nekoliko zviša, je bilo zastoj. Zato staremu begu ni nič drugega preostalo kakor da je napisal pobotnico. Ker pa ni imel pri roki drugačnega papirja, je vzel papir, ki je bil na eni strani že tiskan, na drugo stran je pa napisal pobotnico. To pa, kar je bilo tiskano na prvi strani, je bil plakat nekega ženskega kluba, kjer naznanja občinstvu, »da orientalko niso več sužnje«.

Ali je številka 13 zares nesrečna?

Pravijo, da je nesrečna. Da bo lažje verjeti, dostavljajo, da je nesrečna zato, ker je bilo trinajst gostov pri zadnji večerji. V resnici pa ni številka 13 ne več ne manj nesrečna kakor n. pr. 12 ali vsaka druga. Preobčutje se pri pojedini v dvanaestih in si pokvarite želodec, pa boste videli, da je lahko tudi ta številka nesrečna. Jejte pa v trinajstih zmerno in prepričali se boste, da vam tekne. Številka 13 torej ni slabša od drugih, pač pa so ljudje pogosto praznovorni in smešni.

Ramzinova ječa

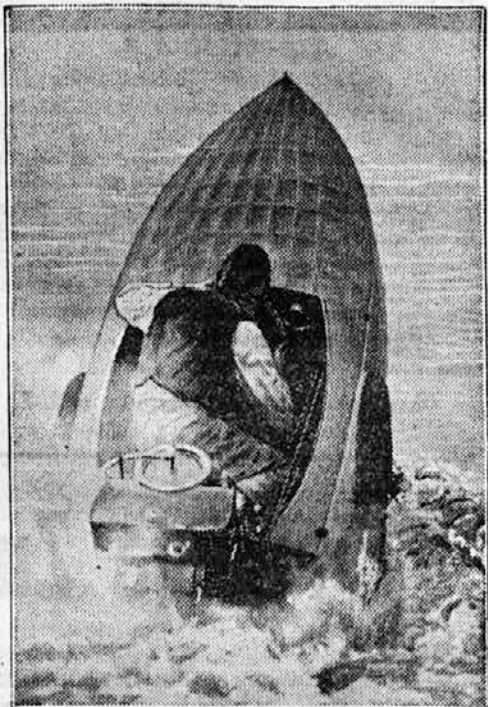
Ruski inženir Ramzin, eden od glavnih obtožencev v znanem moskovskem procesu, ki je bil te dni obsojen s svojimi tovariši vred najprej na smrt, potem pa pomilostjen na 10 let ječe, bo zaprt v Nižnem Novgorodu, kjer se nahaja zelo razvpita jetnišnica. Tako vsaj poroča »Prager Tagblatt« u neki njegov bralec, ki je bil sam med vojno tamkaj zaprt. Ta mož piše: »Jaz sem se seznanil s celicami v zloglasnih kletah državne jetnišnice v Nižnem Novgorodu leta 1917., ker so me tja zaprli kot begunca. Z menoj vred je bilo tam zaprtih tudi še precej Ogrov in Bošnjakov. V eni sami celici, ki je merila komaj 10 kvadratnih metrov, nas je bilo zaprtih 23. Dva metra visoko od tal je bilo 20 centimetrov široko in ravno tako visoko okence. Ležati ali sedeti nismo mogli vsi naenkrat, samo čepeli smo lahko na tleh, če smo se dovolj stisnili. V temo ni prodrl nikdar noben solčni žarek, pa tudi za umivanje nismo imeli priložnosti. Najstrašnejše pa je bil okuženi zrak, kajti svojo potrebo smo morali opravljati v celici. Za jesti smo dobili vsak dan nekaj kislastega ruskega kruha in na »dolgi župic« kuhano lečo. Ko so nas čez 8 tedne izpustili, smo se krepčali cele mesece, predno smo se zopet popravili.«

Geležan jetnik

Življenje jetnika ni najbolj prijetno. Če pa si radioamater in poleg tega podjeten in imaš nekoliko sreče, si moreš pomagati tudi za jetniškim zapahom, ter si preganjati ure dolgega časa. Tako je storil neki mladi Nemec. Po nekajmesečnem zaporu se je javil uredništvu berlinskega lista »Tempo«. Pokazal je urednikom pravcati liliputanski sprejemni aparat, ki ga je bil sestavil v ječi iz materiala, katerega si je vtihotapil. Ves aparat spraviš v prgišče in zlahka poslušaš, če pritisneš aparat v dlani na uho. To storiš brez nadaljnega in ne da bi te opazili čuvaji... Tako je pravil mladi konstrukter, ki si je jetništvo preganjan s poslušanjem koncertov, predavanj in oper in je skrivaj čez dan svoj aparat za srajco, ne da bi ga pri tem kdo kdaj zasačil. — T. R. L.

Iz maščevanja je ukradla 100.000 mark

Pred nekaj dnevi je ukradla ruskemu trgovcu Bermatovu v Berlinu njegova dekla draguljev in kožuhovine za 100.000 mark. Služkinjo, neko Rut Zobelovo, so pa kmalu prišli in našli so pri njej tudi še skoro vse pokradeno blago. Ko pa so služkinjo vprašali, zakaj je kradla, je povedala, da se je hotela na ta način maščevati nad svojim gospodarjem, ker jo je zlorabil, pa tudi trgovčeva žena jo je mučila, kar je le mogla, ker je vedela za razmerje svojega moža do dekle. Zato je pobrala iz stanovanja vse, kar je le mogla, in nato je pobegnila. Ukradene stvari je nesla v kolodvorsko garderobo hraniti, predno pa je mogla dragulje in kožuhovino vnovčiti, so jo že prišli.

Nov rekord za motorne čolne.

Angleški dirkač Harrison je postavil nov rekord za motorne čolne: vozil je s hitrostjo 83,3 kilometrov na uro.

Humor.

Za zimski šport: Glavna pravila za smučanje se najlažje naučiš doma.